

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών
του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας
(ΕΛ07)

Ενδιάμεση Φάση: 1
Παραδοτέο: 2

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ**

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 / Μ.3: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (GR06) ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (GR07)

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: «1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΛΑΠ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

- Ε.Τ.ΜΕ – ΠΕΠΠΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ του ΣΩΚΡΑΤΗ
- ΓΑΜΜΑ - 4 Ε.Π.Ε.
- ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ του ΗΛΙΑ
- ΑΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΛ07)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1, ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π.2: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 23/01/2017

Αναθεωρήσεις:

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1 (v.1)	23.01.2017	Αρχική έκδοση

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΛ07)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π.2: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1-1
1.1 Ιστορικό.....	1-1
1.2 Στόχος, αντικείμενα και φάσεις της μελέτης.....	1-2
1.3 Αντικείμενο στόχος και δομή της παρούσας έκθεσης	1-5
1.4 Ομάδα μελέτης.....	1-6
2. Η ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ	2-7
2.1 Θεσμικό πλαίσιο, στόχοι και εφαρμογή της Οδηγίας	2-7
2.2 Υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με την εφαρμογή της Οδηγίας	2-11
3. 1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ.....	3-1
4. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ.....	4-1
4.1 Αναγκαιότητα διαβούλευσης	4-1
4.2 Φορείς διαβούλευσης	4-1
4.3 Διαθέσιμα εργαλεία	4-2
4.4 Δράσεις Διαβούλευσης 1 ^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας	4-3
4.5 Χρονοδιάγραμμα Διαβούλευσης 1 ^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας	4-4
5. ΤΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	5-1
5.1 Εισαγωγή.....	5-1
5.2 Λεκάνες Απορροής	5-1

6. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	6-1
6.1 Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων	6-1
6.1.1 Ποτάμια Υδατικά Συστήματα	6-1
6.1.2 Λιμναία Υδατικά Συστήματα	6-1
6.1.3 Παράκτια Υδατικά Συστήματα.....	6-1
6.1.4 Μεταβατικά Υδατικά Συστήματα	6-1
6.2 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα	6-2
6.3 Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (ΙΤΥΣ) και Τεχνητά Υδατικά Συστήματα (ΤΥΣ)	6-2
6.4 Προστατευόμενες Περιοχές	6-2
6.4.1 Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση	6-2
6.4.2 Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής	6-3
6.4.3 Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών	6-3
6.4.4 Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών	6-3
6.4.5 Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία	6-3
7. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟ ΥΔ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	7-1
7.1 Ανθρωπογενείς πιέσεις – επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων.....	7-1
7.2 Πιέσεις στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα.....	7-2
7.3 Υφαλμύριση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων	7-3
7.4 Πιέσεις στα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα.....	7-5
7.5 Κύριες χρήσεις νερού - Απολήψεις	7-9
7.6 Αστικά Λύματα	7-9
7.7 Βιομηχανικά υγρά απόβλητα	7-10
7.8 Άρδευση	7-10
7.9 Νιτρορρύπανση	7-11
7.10 Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα	7-12
7.11 Οικονομική ανάλυση – Τιμολογιακή πολιτική	7-12
7.12 Πρόγραμμα Μέτρων.....	7-13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Ερωτηματολόγιο επί των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης νερού	I-1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 5-1	Λεκάνες Απορροής ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (EL07).....	5-2
Πίνακας 6-1	Στοιχεία επιφανειακών υδατικών συστημάτων στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας..	6-1
Πίνακας 6-2	Στοιχεία υπογείων υδατικών συστημάτων στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας....	6-2
Πίνακας 7-1	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με τα μεγαλύτερα προβλήματα στην ποσοτική ή/και ποσοτική τους κατάσταση, λόγω ανθρωπογενών πιέσεων	7-2
Πίνακας 7-2	Υπόγεια Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με προβλήματα υφαλμύρισης	7-5
Πίνακας 7-3	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με τα μεγαλύτερα προβλήματα στην οικολογική ή/και χημικής τους κατάσταση, λόγω ανθρωπογενών πιέσεων	7-6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 3-1	Υδατικά Διαμερίσματα Ελλάδας	3-3
Εικόνα 4-1	Κατηγορίες φορέων στην διαδικασία διαβούλευσης	4-2
Εικόνα 4-2	Διαθέσιμα μέσα και τεχνικές για τη διαβούλευση	4-3
Εικόνα 5-1	Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.....	5-2

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ιστορικό

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει από τις αρχές του 2000 μια νέα πολιτική για τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Βασικό εργαλείο προώθησης της νέας πολιτικής είναι η Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα νερά.

Η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία-Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ έγινε με το Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ Α΄ 280) και το Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α΄ 54). Με τις διατάξεις αυτές ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία οι βασικές έννοιες της Οδηγίας για τους υδατικούς πόρους και ταυτόχρονα συγκροτείται η νέα διοικητική δομή και καθορίζονται οι αρμοδιότητες των επιμέρους φορέων, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε περιφερειακό.

Προτεραιότητα και αναγκαίο βήμα για την εφαρμογή της Οδηγίας στη χώρα μας αποτέλεσε η κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, όπως αυτά έχουν καθορισθεί με την Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων της 16.07.2010. Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής συντάσσονται με ευθύνη των αρμόδιων αρχών της κάθε Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού (που αντιστοιχεί στον όρο Υδατικό Διαμέρισμα του Άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007). Με βάση τα σχετικά αιτήματα των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ανέλαβε την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής (ΥΔ 06) και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΥΔ 07). Σύμφωνα με το Ν. 4117/2013 (ΦΕΚ Α΄ 29), με τον οποίο τροποποιήθηκε ο Ν. 3199/2003 και το Π.Δ. 51/2007, προβλέπεται ότι στην περίπτωση αυτή το Σχέδιο Διαχείρισης εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τα Σχέδια Διαχείρισης αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, που έχουν εγκριθεί, αφορούν στο 1ο Κύκλο Διαχείρισης (2009-2015) και ισχύουν μέχρι την αναθεώρησή τους. Τα Σχέδια Διαχείρισης που θα καταρτισθούν με την 1^η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, αφορούν στον 2^ο Κύκλο Διαχείρισης (2016-2021).

Τον Νοέμβριο του 2015, προκηρύχθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Ε.Γ.Υ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάθεση της μελέτης «Κατάρτιση 1^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007».

Σε συνέχεια του διαγωνισμού, με την από 23.12.2016 Σύμβαση, ανατέθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων η εκπόνηση της ως άνω μελέτης στην Κ/ΞΙΑ των γραφείων μελετών/Μελετητών:

«ΕΤΜΕ: ΠΕΠΠΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε»

«ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ του ΣΩΚΡΑΤΗ»

«ΓΑΜΜΑ - 4 Ε.Π.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΓΕΩΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ» δ.τ. ΓΑΜΜΑ- 4 Ε.Π.Ε

«ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ του ΗΛΙΑ»

«ΑΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ»

με Εκπρόσωπο και Συντονιστή της Σύμπραξης τον Πολιτικό Μηχανικό Ιωάννη Πέππα και Αναπληρωτή Εκπρόσωπο τον Πολιτικό Μηχανικό Δημήτριο Αργυρόπουλο.

Σε όλες τις φάσεις του έργου (προδιαγραφές και διενέργεια διαγωνισμού, επίβλεψη εκπόνησης και υλοποίηση της διαβούλευσης) το συντονισμό και τη γενική επίβλεψη είχαν οι προϊσταμένες της Ε.Γ.Υ. :

- Μαρία Γκίνη, ΠΕ Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών με Α΄ βαθμό, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος και
- Κωνσταντίνα Νίκα, ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνος) με Α΄ βαθμό, Προϊσταμένη του Τμήματος Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος.

Μέλη της επιτροπής επίβλεψης της μελέτης αποτέλεσαν τα στελέχη της Ε.Γ.Υ. :

- Θεόδωρος Πλιάκας, ΠΕ Περιβάλλοντος (Φυσικός) με Α΄ βαθμό,
- Σπύρος Τασόγλου, ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωλόγος) με Α΄ βαθμό,
- Χριστίνα Μητσιάνη, ΠΕ Περιβάλλοντος (Μηχανικός Περιβάλλοντος) με Α΄ βαθμό,
- Γεώργιος Κουράκος, ΠΕ Μηχανικών (Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός) με Β΄ βαθμό.

1.2 Στόχος, αντικείμενα και φάσεις της μελέτης

Κύριος στόχος της μελέτης αποτελεί η εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, με την οποία εγκαθιδρύεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα κοινό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, με σκοπό την προστασία και τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ καθιερώνονται και εφαρμόζονται κοινές αρχές και κοινά μέτρα για όλα τα Κράτη Μέλη, με θεμελιώδη στόχο τη σταδιακή επίτευξη της “καλής κατάστασης” όλων των υδάτων.

Για την επίτευξη της “καλής κατάστασης” των υδάτων απαιτείται η κατάρτιση και εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Τα Σχέδια Διαχείρισης περιγράφονται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας. Τα Σχέδια Διαχείρισης τίθενται σε διαβούλευση με το κοινό και τους ενδιαφερομένους σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας, προκειμένου να οριστικοποιηθούν και να εγκριθούν ενώ αναθεωρούνται ανά εξαετία.

Τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης έχουν ήδη καταρτιστεί και εγκριθεί και για τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της Ελλάδας.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του Π.Δ. 51/2007, καθώς επίσης και τα κείμενα Κατευθυντήριων Γραμμών και τις κατευθύνσεις της Ε.Γ.Υ, με περίοδο ισχύος μέχρι το τέλος του 2021 ή έως την επόμενη αναθεώρησή τους.

Τα επιμέρους κύρια αντικείμενα της μελέτης «Κατάρτιση 1ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007», είναι:

- α) Η Αναθεώρηση του Προγράμματος Μέτρων, βασικών και συμπληρωματικών, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ [Άρθρο 12 και Παράρτημα VII του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54)] για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων της περιοχής μελέτης, προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι, όπως αυτοί καθορίζονται στο Άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο Άρθρο 4 του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54).
- β) Η εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για τον εντοπισμό, την περιγραφή και την αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Μέτρων και των Σχεδίων Διαχείρισης και τη διερεύνηση εναλλακτικών δυνατοτήτων, λαμβανομένων υπόψη των στόχων των Σχεδίων Διαχείρισης.
- γ) Η Πληροφόρηση του κοινού και η δημόσια διαβούλευση των προκαταρκτικών Σχεδίων Διαχείρισης [Προσχεδίων Διαχείρισης] της 1^{ης} Αναθεώρησης έξι μήνες πριν την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το Άρθρο 15 του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54).
- δ) Ο έλεγχος και επικαιροποίηση- αναθεώρηση των εκθέσεων εφαρμογής των Άρθρων 3, 5, 6 & 8 και των Παραρτημάτων I-V της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στα Υδατικά Διαμερίσματα της περιοχής μελέτης, οι οποίες έχουν υποβληθεί στην Ε.Ε. και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ανάλυση των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους, τη διαμόρφωση των προγραμμάτων παρακολούθησης, την οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος, το μητρώο προστατευόμενων περιοχών, το χαρακτηρισμό των τύπων των υδατικών συστημάτων, κ.λπ.
- ε) Η επικαιροποίηση του οριστικού προσδιορισμού των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων της περιοχής μελέτης, καθώς επίσης και των εξαιρέσεων από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Άρθρου 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του Άρθρου 4 του Π.Δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α'54).
- στ) Η πλήρης κάλυψη των υποχρεώσεων, σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων και λοιπών στοιχείων στην Ε.Ε. σχετικά με τα Σχέδια Διαχείρισης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Για την υλοποίηση των ως άνω θα ληφθούν υπόψη:

- i. η έκθεση αξιολόγησης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΕ, των εγκεκριμένων/πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης και το πλάνο ενεργειών που έχει υποβληθεί από την ΕΓΥ, με βάση τις συστάσεις της ΕΕ.,
- ii. οι κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΓΥ, όπως αυτές θα συνδιαμορφωθούν σε συνεργασία με την Υποστηρικτική Ομάδα 1^{ης} Αναθεώρησης με εκπροσώπους από τις αρμόδιες Δ/νσεις Υδάτων των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας (η οποία θα συσταθεί με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων),
- iii. πληροφορίες από άλλες σχετικές μελέτες ή έργα, οι οποίες εκπονούνται ή έχουν εκπονηθεί, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο (στην περιοχή μελέτης), από εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, Φορείς και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας (π.χ. πιλοτικές μελέτες ανάλυσης κόστους του αρδευτικού νερού από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) καθώς και τα διαθέσιμα δεδομένα από εθνικές πλατφόρμες και βάσεις δεδομένων όπως το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ) της ΚΥΑ 145026/2014 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- iv. τα απαγορευτικά, περιοριστικά και λοιπά ρυθμιστικά μέτρα υδατικού δυναμικού που τυχόν έχουν εκδοθεί από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις μετά την έγκριση των πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης,
- v. οι κατευθύνσεις και προτάσεις των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης που προβλέπονται στο Άρθρο 8 του Ν. 2742/1999 και
- vi. οι πρακτικές εφαρμογής, από άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ, με μεγαλύτερη εμπειρία και τεχνογνωσία σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Η συνολική μελέτη υλοποιείται σε 2 Φάσεις:

Ενδιάμεση Φάση 1: Κατάρτιση των Προσχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, για τα ΥΔ Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, με όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και τα οποία θα τεθούν σε διαβούλευση. Κατά την κατάρτισή τους εξετάζονται πρώτα οι σχετικές πληροφορίες (κυρίως τα σχετικά Παραρτήματα) από τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης και κατόπιν συνεννόησης με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Ε.Γ.Υ.), προσδιορίζονται ποιά από τα στοιχεία των επιμέρους δράσεων χρειάζονται ενημέρωση/επικαιροποίηση.

Ενδιάμεση Φάση 2: Διαβούλευση με το κοινό (Άρθρο 14 της Οδηγίας) και οριστικοποίηση των Αναθεωρημένων Σχεδίων Διαχείρισης, σύμφωνα με το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.). Τα Αναθεωρημένα Σχέδια Διαχείρισης οριστικοποιούνται και εγκρίνονται έπειτα από την δημοσιοποίηση των Αναθεωρημένων Προσχεδίων Διαχείρισης και των Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) που θα έχουν συνταχθεί, μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους και το κοινό και αξιολόγηση και ενσωμάτωση των παρατηρήσεων που θα υποβληθούν.

1.3 Αντικείμενο στόχος και δομή της παρούσας έκθεσης

Το παρόν αποτελεί το **Τεύχος 2** του παραδοτέου αντικειμένου της Ενδιάμεσης Φάσης 1, σύμφωνα με τον κατάλογο παραδοτέων που παρατίθεται στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων (ΤΤΔ) της Σύμβασης και αφορά στην έκθεση επισκόπησης σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων, όπως αυτές εντοπίστηκαν στις λεκάνες απορροής ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ07) κατά την πρώτη Διαχειριστική περίοδο και αναθεωρήθηκαν με τη συμμετοχή της Δ/σης Υδάτων Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, τα οποία αποτελούν το κύριο αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

Το πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης και πληροφόρησης του κοινού, για την κατάρτιση της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, έχει διαμορφωθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ και παρουσιάζεται στη σχετική ιστοσελίδα:

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=922&language=el-GR>.

Η παρούσα έκθεση που τίθεται σε διαβούλευση περιλαμβάνει οκτώ (8) κεφάλαια.

Τα **πρώτα τέσσερα** κεφάλαια, περιλαμβάνουν εισαγωγικά στοιχεία για την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, τα Σχέδια Διαχείρισης και την αναγκαιότητα διαβούλευσής τους.

Το **πέμπτο** και **έκτο** κεφάλαιο περιλαμβάνουν την παρουσίαση του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, τα συστήματα επιφανειακών και υπόγειων υδάτων καθώς και τις προστατευόμενες περιοχές που αναγνωρίστηκαν σ' αυτό κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο.

Το **έβδομο** κεφάλαιο αναφέρεται στην επισκόπηση των σημαντικότερων ζητημάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας όπως προέκυψαν από το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Η έκθεση ολοκληρώνεται με το ερωτηματολόγιο επί των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης νερού στο **Παράρτημα Ι**, το οποίο απευθύνεται σε κάθε πολίτη, φορέα και οργανισμό που θέλει να υποβάλει παρατηρήσεις, κρίσεις, προτάσεις και με αυτόν τον τρόπο να συμβάλει στη τελική διαμόρφωση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Το παρόν τεύχος θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης, με βάση τα οποιαδήποτε πρόσθετα δεδομένα - στοιχεία προκύψουν, καθώς και με βάση τις παρατηρήσεις – προτάσεις των συμμετεχόντων φορέων.

Απώτερος στόχος είναι η διαμόρφωση του Προσχεδίου της 1^{ης} Αναθεώρησης Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, το οποίο μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνει τους περιβαλλοντικούς στόχους που θα τεθούν για όλα τα ΥΣ, το πρόγραμμα των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων, τις εξαιρέσεις από την επίτευξη των στόχων, την εκτίμηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας των μέτρων, το πρόγραμμα παρακολούθησης και την επικαιροποίησή του και την οικονομική ανάλυση και τα αποτελέσματά της.

1.4 Ομάδα μελέτης

Για τη σύνταξη της μελέτης συνεργάζεται η ακόλουθη ομάδα επιστημόνων:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Ιωάννης Πέππας	Πολ. Μηχ. Υδραυλικού Πανεπιστημίου Ρώμης/ Εκπρόσωπος και Συντονιστής
Αντώνιος Πέππας	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc/DIC Υδρολογίας
Ροδάνθη Λημναίου	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Μαρία Μπέσκου	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Δημήτρης Τσακαλομάτης	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Τζανέτος Σμυρνης	Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ, MSc W.R.E.M.
Γεώργιος Λαζαρόπουλος	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Αναστασία Κακκαβά	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc Υδατικών Πόρων ΕΜΠ
Χρήστος Μακρόπουλος	Αναπληρωτής Καθηγητής Σχολής Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc, PhD/DIC, Ειδικός Σύμβουλος Υδραυλικής Μελέτης
Ανδρέας Ευστρατιάδης	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, PhD
Γεωργία Κανδηλιώτη	Φυσικός Ωκεανογράφος, MSc Υδατικών Πόρων ΕΜΠ
Παναγιώτης Αυγερόπουλος	Γεωλόγος MSc, Αναπληρωτής Εκπροσώπου
Γεράσιμος Γιαννάτος	Γεωλόγος PhD
Ειρήνη Παπαδοπούλου	Γεωλόγος
Δημήτριος Αργυρόπουλος	Πολιτικός Μηχανικός ΑΠΘ, Υγιεινολόγος MSc
Δημήτριος Μπέντος	Υγιεινολόγος Τ.Ε, MSc
Λάζαρος Ντοανίδης	Μηχανικός Περιβάλλοντος ΔΠΘ, MSc
Κρυσταλία Ευαγγελάτου	Περιβαλλοντολόγος Παν.Αιγαίου, MSc
Ιωάννα Ελευθερίου	Περιβαλλοντολόγος Παν.Αιγαίου, MSc
Μυρτώ Αργυροπούλου-Παπά	Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc/DIC
Δάφνη Χριστοφίδου	Γεωπόνος ΓΠΑ
Αντώνιος Σακαλής	Περιβαλλοντολόγος Παν.Αιγαίου, MSc
Παύλος Αποστολίδης	Γεωπόνος ΑΠΘ
Χρήστος Τσαντήλας	Γεωπόνος ΓΠΑ, PhD
Χρήστος Στεφάνου	Γεωπόνος ΓΠΑ, MSc
Αλίκη Τσαρούχη	Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Οικονομολόγος MBA, ΟΠΑ
Φοίβη Κουντούρη	Οικονομολόγος PhD

Για τη σύνταξη του παρόντος συνεργάζονται η ακόλουθοι επιστήμονες:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
Ιωάννης Πέππας	Πολ. Μηχ. Υδραυλικού Πανεπιστημίου Ρώμης/ Εκπρόσωπος και Συντονιστής
Αντώνιος Πέππας	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc/DIC Υδρολογίας
Ροδάνθη Λημναίου	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ/ Υδραυλικός
Τζανέτος Σμυρνης	Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ, MSc W.R.E.M.
Αναστασία Κακκαβά	Πολ. Μηχ. ΕΜΠ, MSc Υδατικών Πόρων ΕΜΠ
Γεωργία Κανδηλιώτη	Φυσικός Ωκεανογράφος, MSc Υδατικών Πόρων ΕΜΠ

2. Η ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ

2.1 Θεσμικό πλαίσιο, στόχοι και εφαρμογή της Οδηγίας

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ, γνωστή ως Οδηγία Πλαίσιο για τους Υδατικούς Πόρους (ΟΠΥ) που τέθηκε σε ισχύ στις 22 Δεκεμβρίου 2000, θέσπισε, για πρώτη φορά, πλαίσιο για την προστασία των επιφανειακών, υπογείων και παράκτιων/μεταβατικών υδάτων συνολικά σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ).

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ αποτελεί μια συνολική και καινοτόμο προσπάθεια προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων και συνιστά το πιο βασικό θεσμικό εργαλείο που εισάγεται στον τομέα των υδάτων, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Συνδυάζει ποιοτικούς, οικολογικούς και ποσοτικούς στόχους για την προστασία των εσωτερικών επιφανειακών (ποταμών και λιμνών), των μεταβατικών, των παράκτιων και των υπόγειων υδάτων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείρισή τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών. Επιπλέον, επαναπροσδιορίζει την έννοια της Λεκάνης Απορροής Ποταμού, η οποία περιλαμβάνει επίσης τα δέλτα, τις εκβολές ποταμών και τα παράκτια οικοσυστήματα.

Παράλληλα, αντιμετωπίζονται συνολικά όλες οι χρήσεις και υπηρεσίες ύδατος, συνυπολογίζοντας την αξία του νερού για το περιβάλλον, την υγεία, την ανθρώπινη κατανάλωση και την κατανάλωση σε παραγωγικούς τομείς. Η Οδηγία ενισχύει και διασφαλίζει τη συμμετοχή του κοινού με τη δημιουργία συστηματικών και ουσιαστικών διαδικασιών διαβούλευσης. Παράλληλα, προωθεί την αειφόρο και ολοκληρωμένη διαχείριση των διασυνοριακών λεκανών απορροής ποταμών. Στο ίδιο πλαίσιο, η Οδηγία 2000/60/ΕΚ δημιουργεί και εισάγει νέες προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση κινδύνων από τις πλημμύρες και την ξηρασία.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας έχει εναρμονισθεί με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, με τις ακόλουθες νομοθετικές διατάξεις:

1. Το Ν. 3199/09.12.2003 (ΦΕΚ Α' 280) για την «προστασία και διαχείριση των υδάτων - εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με τον οποίο και με τις κανονιστικές πράξεις, οι οποίες εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο προς τις διατάξεις της Οδηγίας. Σημειώνεται η τροποποίησή του με το Νόμο 4117/04.02.2013 (ΦΕΚ Α' 29) «Κύρωση της από 31 Οκτωβρίου 2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση της παρ. 16 του άρθρου 49 του Ν. 4030/2011 «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις (Α' 249)» και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», με τον οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του Ν. 3199/2003 και καθορίζεται ότι «Υστερα από αίτημα του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι δυνατόν το Σχέδιο Διαχείρισης να καταρτίζεται, να αναθεωρείται ή να ενημερώνεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Στην περίπτωση αυτή το Σχέδιο Διαχείρισης εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων». Επίσης, σημειώνεται η πρόσφατη τροποποίησή του με το Νόμο 4315/2014/24.12.2014 (ΦΕΚ Α' 296) «Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις».

2. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμό 51/08.03.2007 (ΦΕΚ Α' 54) "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000", κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Άρθρου 15, παράγραφος 1 του Νόμου 3199/2003.

Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 3199/2003, έχουν εκδοθεί οι παρακάτω Αποφάσεις:

3. Η ΚΥΑ 47630/16.11.2005 (ΦΕΚ Β' 1688) «Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας», με την οποία συγκροτήθηκαν οι Διευθύνσεις Υδάτων των 13 Περιφερειών της χώρας, όπως αυτή ισχύει μετά το ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού Προεδρικά Διατάγματα περί Οργανισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας.

4. Η ΚΥΑ 49139/24.11.2005 (ΦΕΚ Β' 1695), «Οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων», όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την ΚΥΑ 322/21.3.2013 (ΦΕΚ Β' 679) «Οργάνωση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

5. Η Υ.Α. με αριθ. 26798/22.06.2005 (ΦΕΚ Β' 895) «Τρόπος λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων».

6. Η Υ.Α. με αριθ. 34685/6.12.2005 (ΦΕΚ Β' 1736) «Συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

7. Η Απόφαση Αριθμ. οικ. 706/16.07.2010 της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ Β' 1383/2010) «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», σε εφαρμογή του Άρθρου 3 του Π.Δ. 51/2007.

8. Η ΚΥΑ 140384/19.8.2011 (ΦΕΚ Β' 2017) «Ορισμός Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων και των φορέων που υποχρεούνται στη λειτουργία τους, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4 του Ν.3199/2003».

9. Η ΚΥΑ 146896/27.10.2014 (ΦΕΚ Β' 2878 και Β' 3142) «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τις ΚΥΑ οικ.101123/10.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1435) και οικ.170766/22.01.2016 (ΦΕΚ Β' 69) και ισχύει, και με την οποία αντικαταστάθηκαν οι ΚΥΑ 43504/5.12.2005 (ΦΕΚ Β' 1784) και ΚΥΑ 150559/10.06.2011 (ΦΕΚ Β' 1440).

Άμεσα συναφές με την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ είναι και το θεσμικό πλαίσιο, με το οποίο ενσωματώθηκε, στο Εθνικό δίκαιο, η Κοινοτική νομοθεσία για την προστασία των υδάτων, όπως ορίζεται στο Παράρτημα VI της Οδηγίας (Μέρος Α):

i. Η ΚΥΑ 8600/416/Ε103/23.02.2009 (ΦΕΚ Β' 356) σχετικά με την «ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/7/ΕΚ

“σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ”.

- ii. Η ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε103/01.09.2010 (ΦΕΚ Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ “Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών”, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» και η τροποποιητική αυτής ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 (ΦΕΚ Β' 415).
- iii. Η υπ' αριθμ. Υ2/2600/21.06.2001 (ΦΕΚ Β' 892) απόφαση σχετικά «με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 98/83/ΕΚ για το πόσιμο νερό, όπως έχει τροποποιηθεί από την ΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.38295/2007 και ισχύει.
- iv. Η ΚΥΑ 12044/613/19.03.2007 (ΦΕΚ Β' 376) για τον «καθορισμό μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/105/ΕΚ “για τροποποίηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζομένων με επικίνδυνες ουσίες”».
- v. Η Οδηγία 85/337/ΕΟΚ «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ν.1650/1986 (ΦΕΚ Α' 160) και η μεταγενέστερη σχετική διάταξη Ν.3010/2002 (ΦΕΚ Α' 91) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΚ και 96/61/ΕΚ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» για την ενσωμάτωση της οδηγίας 97/11/ΕΚ “περί τροποποίησης της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον” αλλά και της οδηγίας 96/61/ΕΚ “σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης”. Επίσης έχει εκδοθεί ο Ν.4258/14.04.2014 (ΦΕΚ Α' 94) για την «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις».
- vi. Η ΚΥΑ 80568/4225/05.07.1991 (ΦΕΚ Β' 641) «Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για τη χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων» για την εναρμόνιση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 86/278/ΕΟΚ οδηγίας “σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία”.
- vii. Η ΚΥΑ 5673/400/05.03.1997 (ΦΕΚ Β' 192) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» και οι τροποποιητικές αυτής αποφάσεις Υ.Α. 19661/1982/2.8.1999 (ΦΕΚ Β' 1811) και Υ.Α. 48392/939/28.3.2002 (ΦΕΚ Β' 405), σχετικά με την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ “για την επεξεργασία αστικών λυμάτων” και την τροποποιητική αυτής Οδηγία 98/15/ΕΚ.
- viii. Η ΚΥΑ 19652/1906/05.09.1999 «Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης- Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 16190/1335/1997 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» (Β' 519) Τροποποίηση των άρθρων 3, 4, 5 και 8 της απόφασης αυτής» (Β'1575), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».

- ix. Ο Ν. 4036/27.01.2012 (ΦΕΚ Α' 8) για την έγκριση, διάθεση στην αγορά και έλεγχο φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προς εφαρμογή των Κ 1107/2009, Κ 396/2005 και της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- x. Η ΚΥΑ 16190/1335/19.05.1997 (ΦΕΚ Β' 519) «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» για την εναρμόνιση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ "για την προστασία από τη νιτρορύπανση".
- xi. Η ΚΥΑ 33318/3028/11.12.1998 (ΦΕΚ Β' 1289) «καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και την τροποποίηση αυτής ΚΥΑ ΗΠ 14849/853/Ε103/2008 (ΦΕΚ Β' 645) σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας".

Άμεσα συναφείς είναι και οι διατάξεις που αναφέρονται σε μεταγενέστερες ή θυγατρικές Οδηγίες, που συμπληρώνουν την Οδηγία 2000/60/ΕΚ:

α. Η ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/25.9.2009 (ΦΕΚ Β' 2075), σχετικά με τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, με την οποία ενσωματώθηκε η Θυγατρική Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με «την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση», κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 17 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

β. Η ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/24.11.2010 (ΦΕΚ Β' 1909) «Καθορισμός Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 "σχετικά με Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και σχετικά με την τροποποίηση και μετέπειτα κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου", καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ οικ.170766/2016 (ΦΕΚ Β' 69), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/39/ΕΚ και ισχύει.

γ. Η ΚΥΑ 38317/1621/Ε103/6.9.2011 (ΦΕΚ Β' 1977) «Τεχνικές προδιαγραφές και ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων των αναλυτικών μεθόδων για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/90/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Ιουλίου 2009 «για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

δ. Η Υ.Α. 1811/22.12.2011 του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ Β' 3322) «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της υπ' αριθμ.: 39626/2208/Ε130/2009 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2075)».

ε. Η ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ Β' 354) «Καθορισμός μέτρων, όρων κ' διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί από την ΚΥΑ οικ.191002/2013 (ΦΕΚ Β' 2220) και ισχύει.

2.2 Υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με την εφαρμογή της Οδηγίας

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ θέτει την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και τους οικολογικούς στόχους στο επίκεντρο μιας προσέγγισης με βάση την ενοποιημένη διαχείριση των υδάτων σε κλίμακα λεκάνης απορροής ποταμού. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται κατάλληλος προγραμματισμός εφαρμογής με το σχεδιασμό και συντονισμό επιμέρους δράσεων ώστε η τελική έκβαση να είναι η «καλή κατάσταση» (ή το «καλό δυναμικό») των υδατικών συστημάτων.

Σύμφωνα με το Καθοδηγητικό Έγγραφο Νο 11 «Διαδικασία Προγραμματισμού» η εφαρμογή της Οδηγίας, περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες συνιστώσες:

1. Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης και προκαταρκτική ανάλυση χάσματος
2. Οργάνωση των περιβαλλοντικών στόχων
3. Κατάρτιση Προγραμμάτων Παρακολούθησης
4. Ανάλυση χάσματος
5. Κατάρτιση του Προγράμματος Μέτρων
6. Κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού
7. Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων
8. Αξιολόγηση Προγράμματος Μέτρων
9. Διαβούλευση με το κοινό, ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

Σε σχέση με την εφαρμογή των επιμέρους απαιτήσεων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, έχουν ολοκληρωθεί, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ενέργειες:

- Έχουν προσδιορισθεί και καταγραφεί, με την Απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383B/2-9-2010 & ΦΕΚ 1572B/28-9-2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους», οι επιμέρους Λεκάνες Απορροής Ποταμών και τα Υδατικά Διαμερίσματα (περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών) όπως αυτή ισχύει μετά την έγκριση των Πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας.
- Έχουν καταρτισθεί, εγκριθεί και υποβληθεί στην ΕΕ¹ τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών όλων (και των 14) των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας για την περίοδο (2009-2015). Τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης περιλαμβάνουν όλες τις αναλυτικές πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
- Έχουν συνταχθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Δεκέμβριος 2014) και υποβληθεί στην ΕΕ η Ενδιάμεση Εκθέσεις Προόδου “Εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών”.
- Έχει διαμορφωθεί και λειτουργεί το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της χώρας², το οποίο περιλαμβάνει πάνω από τα 2000 σημεία παρακολούθησης της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

¹ <http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/wfdart13>

² <http://nmwn.ypeka.gr/>

3. 1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ

Το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) αποτελεί ταυτόχρονα το βασικό εργαλείο προγραμματισμού αλλά και τον κεντρικό μηχανισμό αναφοράς της χώρας προς την ΕΕ. Στα Σχέδια Διαχείρισης, καθορίζονται τα ρεαλιστικά μέτρα που πρόκειται να εφαρμοστούν προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι και οι στόχοι της Οδηγίας- Πλαίσιο εν γένει, αιτιολογώντας παράλληλα οποιαδήποτε παρέκκλιση.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα Σχέδια Διαχείρισης αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα Σχέδια Διαχείρισης που καταρτίζονται στο πλαίσιο της 1 ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών, για κάθε ένα από τα Υδατικά της Διαμερίσματα (βλ. Εικόνα 3-1), αφορούν στην περίοδο (2016-2021). Στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επικαιροποίηση του προσδιορισμού και του χαρακτηρισμού των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδατικών συστημάτων.
- Επανεξέταση και ενημέρωση των τυπο-χαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς και της αξιολόγησης/ταξινόμησης της κατάστασης/δυναμικού των επιφανειακών (οικολογική, χημική), συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών, και των υπόγειων (ποσοτική, ποιοτική) υδατικών συστημάτων, με βάση τα νέα δεδομένα που είναι διαθέσιμα από τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων.
- Αξιολόγηση εκ νέου των επιφανειακών συστημάτων που εμφανίζουν σημαντικές υδρομορφολογικές τροποποιήσεις, προκειμένου να καθοριστούν αυτά που συνιστούν ιδιαιτέρως τροποποιημένα (ΙΤΥΣ) και τεχνητά (ΤΥΣ).
- Επικαιροποίηση του καταλόγου των σημαντικών πιέσεων όπως έχουν περιληφθεί στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης, καθώς και των επιπτώσεών τους.
- Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, με βάση νέα στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών.
- Επικαιροποίηση των στοιχείων για τα προγραμματιζόμενα έργα/δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων.
- Επανεξέταση των περιβαλλοντικών στόχων για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών.
- Εκτίμηση της προόδου σε σχέση με την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας, όπως είχαν καθορισθεί στα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης.
- Αναθεώρηση των Προγραμμάτων βασικών και συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση των υδατικών πόρων κάθε ΥΔ, όπως περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα/πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και στο Παράρτημα VI της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 12 και Παράρτημα VIII του ΠΔ 51/2007).
- Επικαιροποίηση της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων νερού (συμπεριλαμβανομένης της κοστολόγησης με τις αναμενόμενες νέες κατευθύνσεις της ΕΚ), λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της μελέτης «Υπολογισμός ανάκτησης κόστους από τις υπηρεσίες ύδατος» και με βάση τα πλέον πρόσφατα δεδομένα από τις σχετικές υπηρεσίες νερού.

- Καταγραφή των μέχρι σήμερα διακρατικών συνεργασιών και προώθηση της υλοποίησης κοινών ή συμβατών Σχεδίων Διαχείρισης στις διακρατικές λεκάνες απορροής, σύμφωνα τις κατευθύνσεις από την ΕΓΥ.
- Αναθεώρηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για τον εντοπισμό, περιγραφή και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Μέτρων και των Σχεδίων Διαχείρισης.
- Πληροφόρηση του κοινού και προώθηση της ενεργούς συμμετοχής του, καθώς και δημοσιοποίηση και δημόσια διαβούλευση των Προσχεδίων Διαχείρισης, έξι μήνες πριν την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και το Άρθρο 15 του ΠΔ 51/2007.
- Κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων και λοιπών στοιχείων στην ΕΕ σχετικά με τα Σχέδια Διαχείρισης, μέσω και του ηλεκτρονικού συστήματος WISE (Water Information System for Europe), σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης δεν μπορεί παρά να είναι θετικές, σε μια εποχή κατά την οποία οι υδατικοί πόροι της χώρας αντιμετωπίζουν αυξανόμενες πιέσεις. Η εφαρμογή τους θα προσφέρει τις βάσεις για την στήριξη μιας σταθερής πολιτικής διαχείρισης υδάτων, που θα οδηγήσει στην αποτελεσματική προστασία και στην ορθολογική χρήση των πολύτιμων υδατικών μας πόρων.

4. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

4.1 Αναγκαιότητα διαβούλευσης

Οι διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης έχουν θεμελιώδη ρόλο κατά τη σύνταξη, την ανάγνωση και την αναθεώρηση των διαχειριστικών σχεδίων.

Σύμφωνα με την ίδια την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, η “επιτυχία επίτευξης των στόχων της εξαρτάται από τη στενή συνεργασία και τη συνεπή δράση στο επίπεδο της Κοινότητας, των κρατών μελών και σε τοπικό επίπεδο, καθώς και από την πληροφόρηση, τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων και τη συμμετοχή του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών».

Για να εξασφαλισθεί η συμμετοχή του κοινού, στη θέσπιση και ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, είναι αναγκαίο να παρέχονται οι κατάλληλες πληροφορίες για τα προγραμματιζόμενα μέτρα και να υποβάλλονται εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής τους, πριν ληφθούν τελικές αποφάσεις για τα αναγκαία μέτρα.

Εκτός από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, υπάρχουν απαιτήσεις για συμμετοχή του κοινού και σε άλλη νομοθεσία της ΕΕ, ειδικά στην Οδηγία για τη Στρατηγική Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Οδηγία 2001/42/ΕΚ, ΣΕΙΑ).

Για τη διαβούλευση στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ καθώς και των απαιτήσεων της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, προβλέπονται δράσεις ενημέρωσης κοινού σε όλα τα προβλεπόμενα επίπεδα.

Οι "διαβουλεύσεις" διακρίνονται σε γραπτές και προφορικές. Οι γραπτές διαβουλεύσεις είναι η ελάχιστη απαίτηση σύμφωνα με το Άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Οι προφορικές διαβουλεύσεις είναι πιο ενεργές και οι συμμετοχοί έχουν δυνατότητες να διοργανώσουν έναν διάλογο ή μια συζήτηση με τις αρμόδιες αρχές. Η ενεργός συμμετοχή υπονοεί ότι οι συμμετοχοί καλούνται να συμβάλουν ενεργά στη διαδικασία προγραμματισμού με τη συζήτηση των ζητημάτων συμβάλλοντας στη λύση τους.

Οι διαδικασίες διαβούλευσης αποτελούν ένα εργαλείο για τη βελτίωση της λήψης αποφάσεων και επομένως θα πρέπει να ενθαρρύνονται ενώ παράλληλα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση στην πληροφόρηση.

4.2 Φορείς διαβούλευσης

Ως ενδιαφερόμενος φορέας μπορεί να θεωρηθεί ο καθένας από μας στο βαθμό που επηρεάζει και επηρεάζεται από την «καλή» κατάσταση των υδάτων. Διακρίνονται οι ακόλουθες κατηγορίες φορέων οι οποίοι μπορεί και πρέπει να λάβουν μέρος στη διαδικασία συλλογής απόψεων για τα Σχέδια Διαχείρισης:

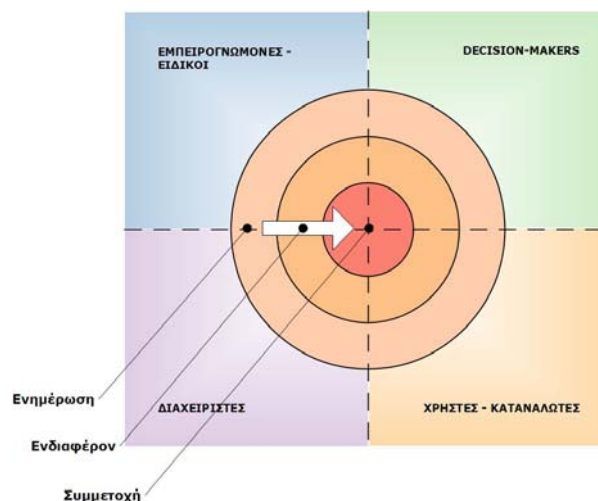
Φορείς λήψης αποφάσεων, οι οποίοι έχουν θεσμική αρμοδιότητα στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση του νερού (Υπουργεία, Περιφέρειες, Δήμοι, κλπ.).

Εμπειρογνώμονες – ειδικοί, δηλαδή επιστήμονες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, επιμελητήρια, ή άλλοι ειδικοί φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Χρήστες - Καταναλωτές νερού, δηλαδή ο καθ' ένας από εμάς.

Διαχειριστές, δηλαδή φορείς που έχουν ρόλο εφαρμογής στη διαχείριση των υδάτων (ΔΕΥΑ, ΤΟΕΒ, κλπ).

Στην Εικόνα 4-1 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες κοινού τις οποίες επιδιώκει να συμπεριλάβει μια διαδικασία διαβούλευσης στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60 για τα Νερά.

Εικόνα 4-1 Κατηγορίες φορέων στην διαδικασία διαβούλευσης

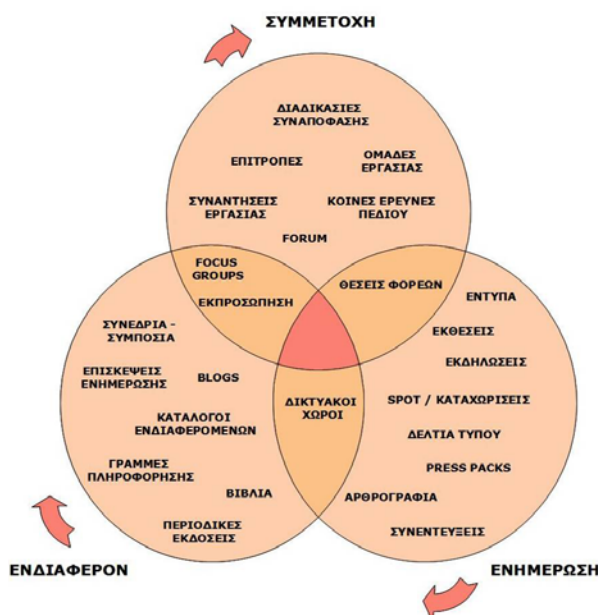
Είναι προφανές, ότι μεταξύ των παραπάνω κατηγοριών υπάρχουν σημαντικές αλληλεπικαλύψεις, ιδιαίτερα μεταξύ των φορέων λήψης αποφάσεων και των διαχειριστών. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχική διαδικασία καλύπτει ένα μέρος από κάθε κατηγορία, ενώ τα βήματα που γενικά ακολουθεί είναι:

- η ενημέρωση,
- η έκφραση ενδιαφέροντος και
- η συμμετοχή αυτή καθ' εαυτή.

4.3 Διαθέσιμα εργαλεία

Τα βασικά διαθέσιμα εργαλεία υποστήριξης σε κάθε βήμα προώθησης της συμμετοχικής διαδικασίας, παρουσιάζονται στην Εικόνα 4-2 που ακολουθεί:

Εικόνα 4-2 Διαθέσιμα μέσα και τεχνικές για τη διαβούλευση

Η μετάβαση από την ενημέρωση στο ενδιαφέρον απαιτεί κάποια (συνειδητή) κίνηση του ατόμου/ φορέα (π.χ. κλήση μιας γραμμής πληροφόρησης, αγορά ενός βιβλίου, παροχή των στοιχείων επικοινωνίας του, κλπ).

Η μετάβαση από το ενδιαφέρον στη συμμετοχή απαιτεί ένα ακόμα βήμα που είναι η έκφραση άποψης. Στόχος της χρήσης των όποιων εργαλείων ενημέρωσης είναι η άποψη αυτή να διαμορφώνεται μετά από επαρκή πληροφόρηση.

Σημειώνουμε ότι και εδώ υπάρχουν επικαλύψεις μεταξύ των σταδίων (π.χ. το διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα λειτουργίας ως μέσο ενημέρωσης όσο και επιλογής των προς ανάγνωση πληροφοριών).

4.4 Δράσεις Διαβούλευσης 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

Στο πλαίσιο της φάσης της Διαβούλευσης 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, προβλέπονται οι ακόλουθες δράσεις:

1. **Μελέτη Σχεδιασμού και Οργάνωσης της Διαβούλευσης και Καταγραφής των Κοινωνικών Εταίρων:** Περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης, τις σχετικές με τη διαβούλευση διαδικασίες και τον κατάλογο των κοινωνικών εταίρων. Ο κατάλογος των κοινωνικών εταίρων έχει ήδη διαμορφωθεί κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο και επικαιροποιείται στα πλαίσια της παρούσας μελέτης.

2. **Έκθεση Επισκόπησης Σημαντικών Ζητημάτων Διαχείρισης (παρούσα έκθεση):** Περιλαμβάνει τα σημαντικά ζητήματα που εντοπίστηκαν στις λεκάνες απορροής ποταμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο, καθώς και τα ζητήματα που εντοπίστηκαν κατά την συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων των ΥΔ. Τα

ανωτέρω αποτελούν και το κύριο αντικείμενο της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

3. **Έκθεση ληπτέων μέτρων διαβούλευσης**, στην οποία διατυπώνονται οι βασικοί κανόνες της διαβούλευσης και η διαδικασία προσέγγισης και συνεργασίας μεταξύ της αρμόδιας αρχής και των κοινωνικών εταίρων.

Η έκθεση επισκόπησης των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης, η έκθεση ληπτέων μέτρων της διαβούλευσης και ο κατάλογος των κοινωνικών εταίρων δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=922&language=el-GR>.

Μέσω της ίδιας ιστοσελίδας θα διατίθενται σε κατάλληλο χρόνο τα σχετικά με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης κείμενα τεκμηρίωσης.

4. **Παραγωγή έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού.**

5. **Διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης του κοινού και των εμπλεκόμενων φορέων του Υδατικού Διαμερίσματος.**

6. **Διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους και ενδιαφερόμενους φορείς** που θα έχουν καταγραφεί και το κοινό. Βασικά στοιχεία της είναι:

- Η σύνταξη – υποβολή ερωτηματολογίων, σχολίων και προτάσεων για επιμέρους θέματα της διαβούλευσης, εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.
- η διοργάνωση μιας κεντρικής ημερίδας, παρουσίασης των σημαντικών θεμάτων διαχείρισης, των Προσχεδίων της 1^{ης} Αναθεώρησης Διαχείρισης, και των Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Στόχο της στρατηγικής προσέγγισης της μελέτης αποτελούν τα ακόλουθα:

- μέγιστη διάχυση της βασικής πληροφορίας,
- δυναμική διεύρυνση του κοινού που συμμετέχει και
- διαμόρφωση ενός διαδραστικού «χώρου» ανταλλαγής απόψεων³, μέσα από τον οποίο αναδεικνύονται εμπειριστατωμένες κατευθύνσεις για τα επιμέρους ζητήματα.

4.5 Χρονοδιάγραμμα Διαβούλευσης 1^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

Προκειμένου να διευκολυνθούν οι μετέπειτα διαδικασίες της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας και σύμφωνα με το Άρθρο 14 (γ) της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ), η Ειδική Γραμματεία Υδάτων έχει ήδη ανακοινώσει με την δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του πρώτου διαχειριστικού κύκλου, την έναρξη της διαβούλευσης την 1^η Ιουνίου 2016 στον παρακάτω σύνδεσμο:

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=922&language=el-GR>.

³ <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=922&language=el-GR>

Όσον αφορά στα αναθεωρημένα κείμενα τεκμηρίωσης και το Προσχέδιο Διαχείρισης της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, η διαδικασία της συμμετοχής του κοινού θα έχει διάρκεια **6 μήνες** (Ιούνιος 2017 έως Νοέμβριος 2017) .

Ειδικώς έως τις **15 Νοεμβρίου 2017** θα συζητηθούν τα ακόλουθα:

1. Προσχέδιο της 1^{ης} Αναθεώρησης Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας , το οποίο θα περιλαμβάνει τα μέτρα που απαιτούνται για προστασία και διαχείριση των υδάτων, βελτίωση ποιότητας του υδάτινου περιβάλλοντος, αντιμετώπιση της ρύπανσης των υδατικών οικοσυστημάτων και διασφάλιση της αειφόρου χρήσης των υδάτων, καθώς και τα ειδικότερα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διαρκή παρακολούθηση της ποιοτικής και της ποσοτικής κατάστασης των υδάτων.
2. Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), η οποία θα εντοπίζει, περιγράφει και αξιολογεί τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης αναλύοντας τη σκοπιμότητα των Σχεδίων Διαχείρισης και παρέχοντας εναλλακτικά σενάρια λύσεων στα ζητήματα διαχείρισης νερού.

Μετά από σχετική ανακοίνωση της ΕΓΥ, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας , θα πραγματοποιηθούν ενημερωτικά σεμινάρια και ημερίδες διαβούλευσης (οι τόποι και οι ημερομηνίες θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης).

5. ΤΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

5.1 Εισαγωγή

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (GR07) περιλαμβάνει ολόκληρους τους Νομούς Ευβοίας (και τη Σκύρο) και Βοιωτίας, μεγάλα τμήματα των Νομών Φθιώτιδας (83,1%) και Φωκίδας (41,9%) και μικρά τμήματα των Νομών Αττικής (7,2%) και Μαγνησίας (Σποράδες) (14,9%). Ο πληθυσμός του, με βάση την απογραφή του 1991 ήταν 560.924 κάτοικοι και σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ήταν 577.955 κάτοικοι, παρουσιάζοντας αύξηση 3.0%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011 ο πληθυσμός του Υδατικού Διαμερίσματος ανέρχεται σε 555.537 κατοίκους παρουσιάζοντας μείωση 1.0%, σε σχέση με την απογραφή του 2001.

Η γεωμορφολογική εικόνα του διαμερίσματος χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία αναγλύφου. Στο διαμέρισμα περιλαμβάνονται τέσσερα ορεινά συγκροτήματα με υψόμετρο πάνω από 2.000 m (Γκιώνα 2.510 m, Παρνασσός 2.457 m, Βαρδούσια 2.437 m και Οίτη 2.152 m) και άλλα εννέα ακόμη με υψόμετρα από 1.000 έως 2.000 m. Οι κυριότερες πεδινές περιοχές του διαμερίσματος είναι οι κοιλάδες του Σπερχειού και του Βοιωτικού Κηφισού – Κωπαΐδας, ενώ μικρότερες είναι οι πεδιάδες της Ιστιαίας και της Αρτάκης στην Εύβοια. Το μέσο υψόμετρο του ηπειρωτικού τμήματος είναι 271 m και της Εύβοιας 146 m.

Η γεωγραφική θέση και το ανάγλυφο του Διαμερίσματος, συμβάλλουν στη μεγάλη κλιματική ποικιλία, που περιλαμβάνει από θαλάσσιο μεσογειακό μέχρι ορεινό κλίμα. Το μέσο ετήσιο ύψος βροχής κυμαίνεται από 500 mm στη λεκάνη του Ασωπού μέχρι 1.200 mm στα ορεινά τμήματα της λεκάνης του Σπερχειού και της Εύβοιας, ενώ οι ημέρες βροχής κυμαίνονται από 50 μέχρι 100 ετησίως. Οι βροχοπτώσεις στις λεκάνες απορροής του Σπερχειού και του Βοιωτικού Κηφισού εκτιμώνται σε 905 mm και 765 mm αντίστοιχα. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται από 11°C μέχρι 18°C, ανάλογα με το υψόμετρο και την απόσταση από τη θάλασσα.

5.2 Λεκάνες Απορροής

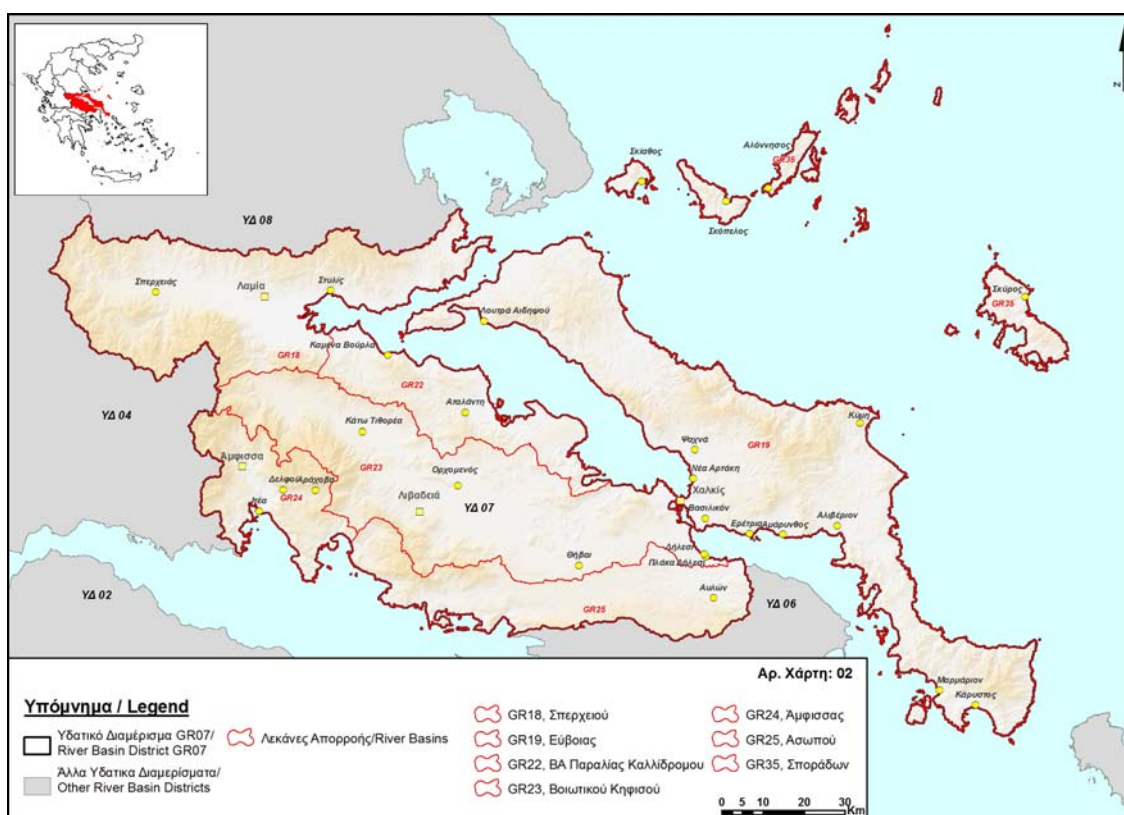
Ως «Λεκάνη απορροής ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρευμάτων, χειμάρρων, ποταμών, και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού.

Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383B/2-9-2010 & ΦΕΚ 1572B/28-9-2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» επικυρώθηκαν οι σαράνταπέντε (45) Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε δεκατέσσερις (14) Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007).

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, περιλαμβάνει τη Λεκάνη Απορροής του Σπερχειού (GR18), της Εύβοιας (GR19), ΒΑ Παραλίας Καλλιδρόμου (GR22), Βοιωτικού Κηφισού (GR23), Άμφισσας (GR24), Ασωπού (GR25) και των Σποράδων (GR35) (Πίνακας 5-1 και Εικόνα 5-1).

Πίνακας 5-1 Λεκάνες Απορροής ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ07)

Λεκάνη Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ)	Έκταση ΛΑΠ (Km ²)
Σπερχειού (GR18)	2.318
Εύβοιας (GR19)	3.687
ΒΑ Παραλίας Καλλιδρόμου (GR22)	920
Βοιωτικού Κηφισού (GR23)	2.720
Άμφισσας (GR24)	785
Ασωπού (GR25)	1.362
Σποράδων (GR35)	499

Εικόνα 5-1 Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

6. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Τα επιφανειακά και υπόγεια ΥΣ που καθορίστηκαν στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ07) παρουσιάζονται συνοπτικά στις παρακάτω παραγράφους.

6.1 Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων

Τα συστήματα επιφανειακών υδάτων διακρίνονται σε ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά και παράκτια. Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας προσδιορίστηκαν υδατικά συστήματα για όλες τις κατηγορίες επιφανειακών υδάτων.

6.1.1 Ποτάμια Υδατικά Συστήματα

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας προσδιορίστηκαν ογδόντα ένα (81) ποτάμια υδατικά συστήματα που ανήκουν σε πέντε (5) διαφορετικού τύπους (IsL1, SmL0, SmL1, SsH1, SsL1).

6.1.2 Λιμναία Υδατικά Συστήματα

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας αναγνωρίστηκαν τρεις (3) φυσικές λίμνες (Υλίκη, Παραλίμνη και Δύστος), οι οποίες εμπίπτουν στον τύπο Α.

6.1.3 Παράκτια Υδατικά Συστήματα

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας αναγνωρίστηκαν δεκαεννέα (19) παράκτια υδατικά συστήματα, τα οποία εμπίπτουν στον τύπο IIIΕ.

6.1.4 Μεταβατικά Υδατικά Συστήματα

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας αναγνωρίστηκε ένα (1) μεταβατικό υδατικό σύστημα (Δέλτα του Σπερχειού), το οποίο εμπίπτει στον τύπο TW 2 (εκβολές ποταμών ή Δέλτα).

Τα στατιστικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων που αναγνωρίστηκαν στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας ανά κατηγορία, παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6-1 Στοιχεία επιφανειακών υδατικών συστημάτων στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

Κατηγορία υδατινού σώματος	Συνολικός αριθμός σωμάτων	Χαρακτηριστικό Μέγεθος	Ελάχιστο μέγεθος	Μέσο μέγεθος	Μέγιστο μέγεθος	Σύνολο
Ποτάμια	81	Μήκος (km)	1,79	12,84	38,02	1.039,85
Λίμνες	3	Επιφάνεια (km ²)	5,07	11,88	19,59	35,63
Μεταβατικά	1	Επιφάνεια (km ²)	11,97	11,97	11,97	11,97
Παράκτια	19	Επιφάνεια (km ²)	2,97	338,67	2.409,77	6.434,75

6.2 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

Πραγματοποιήθηκε «**αρχικός χαρακτηρισμός**» των υπογείων υδατικών συστημάτων του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και ακολούθως σε ορισμένα από αυτά, που διαγνώσθηκαν σημαντικά προβλήματα ή τάση επιδείνωσης της ποσοτικής και ποιοτικής τους κατάστασης, ή τέλος χαρακτηρίζονται από αυξημένη σπουδαιότητα για την τοπική οικονομία, ή/και από περιβαλλοντική άποψη, πραγματοποιήθηκε “**περαιτέρω χαρακτηρισμός**”.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας οροθετηθήκαν συνολικά σαράντα-έξι (46) υπόγεια υδατικά συστήματα. Για τα δεκαοχτώ (18) από αυτά έγινε περαιτέρω χαρακτηρισμός.

Τα στατιστικά χαρακτηριστικά των υπογείων υδατικών συστημάτων που αναγνωρίστηκαν στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6-2 Στοιχεία υπογείων υδατικών συστημάτων στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

Κατηγορία συστήματος	Πλήθος	Ελάχιστη Έκταση (km ²)	Μέση Έκταση (km ²)	Μέγιστη Έκταση (km ²)	Συνολική Έκταση (km ²)
Υπόγεια	46	11	268	944	12.330,00

6.3 Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (ΙΤΥΣ) και Τεχνητά Υδατικά Συστήματα (ΤΥΣ)

Τα ΙΤΥΣ και ΤΥΣ εξυπηρετούν διάφορες ανθρωπογενείς ανάγκες και δραστηριότητες, όπως είναι η προστασία από τις πλημμύρες, η ταμίευση νερού για άρδευση και υδροδότηση, η ναυσιπλοΐα κλπ.

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας προσδιορίστηκαν οριστικά, πέντε (5) Τεχνητά Υδατικά συστήματα (ΤΥΣ) και τρία (3) Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ), σε σύνολο εκατόν τεσσάρων (104) επιφανειακών υδατικών υδατικών συστημάτων.

Στο πλαίσιο της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, τα ΙΤΥΣ και ΤΥΣ αντιμετωπίζονται όπως και τα αντίστοιχα φυσικά επιφανειακά υδατικά συστήματα, δηλαδή ο στόχος είναι η επίτευξη της «καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης».

6.4 Προστατευόμενες Περιοχές

Το μητρώο των προστατευόμενων περιοχών του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες

6.4.1 Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση του πληθυσμού του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και τα οποία ανήκουν σε αυτό περιλαμβάνουν την Λίμνη Υλίκη, τμήμα του ποταμού Γοργοπόταμου και συστήματα υπογείων υδάτων όπως του Σπερχειού, της Αταλάντης, της Άμφισσας κλπ.

6.4.2 Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας για την ποιότητα των ακτών κολύμβησης, παρακολουθούνται 205 σημεία, τα οποία έχουν ομαδοποιηθεί σε 170 ταυτότητες υδάτων κολύμβησης. Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας δεν εντοπίζονται περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων.

6.4.3 Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών

6.4.3.1 Περιοχές ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης

Στις ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης περιοχές του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, εμπίπτει η θεσμοθετημένη περιοχή της λεκάνης απορροής του ποταμού Ασωπού Βοιωτίας (ΚΥΑ 106253/ΦΕΚ 1843/24-11-2010) και η θεσμοθετημένη περιοχή του Κωπαϊδικού πεδίου (ΚΥΑ 20417/2520 (ΦΕΚ 1195 Β/14-9-2001).

6.4.3.2 Περιοχές ευαίσθητες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΚ

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας έχουν αναγνωρισθεί τέσσερις (4) περιοχές με κριτήριο την ευαισθησία σε φαινόμενα ευτροφισμού (Παράρτημα II, Α, α, της ΚΥΑ 5673/400/1997), που αντιστοιχούν σε οκτώ υδατικά συστήματα. Ειδικότερα έχουν αναγνωρισθεί τα εσωτερικά νερά Βοιωτικός Κηφισός, ποταμός Έρκυνας, ποταμός Μέλας και Καλαμίτης.

6.4.4 Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας υπάρχουν 30 περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000, από τις οποίες οι 15 προστατεύονται ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΣΚ), 14 ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και μία περιοχή που προστατεύεται και ως ΤΚΣ και ως ΖΕΠ και σχετίζονται με επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα.

6.4.5 Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία

Στο ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, δεν εντοπίζονται περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία.

7. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟ ΥΔ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ως σημαντικότερα θέματα διαχείρισης των υδατικών πόρων στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, αξιολογούνται τα ακόλουθα:

7.1 Ανθρωπογενείς πιέσεις – επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων

Ο προσδιορισμός και η καταγραφή των ανθρωπογενών πιέσεων και οι επιπτώσεις που αυτές επιφέρουν στο υδάτινο περιβάλλον, αποτελεί μία από τις κύριες διαδικασίες στην πορεία εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς τα συμπεράσματα της ανάλυσης των πιέσεων και εκτίμησης των επιπτώσεων αποτελούν την βασική γνώση για διάφορα στάδια εφαρμογής της Οδηγίας (σχεδιασμός προγράμματος παρακολούθησης, αξιολόγηση/ ταξινόμηση της κατάστασης, ΣΔΛΑΠ).

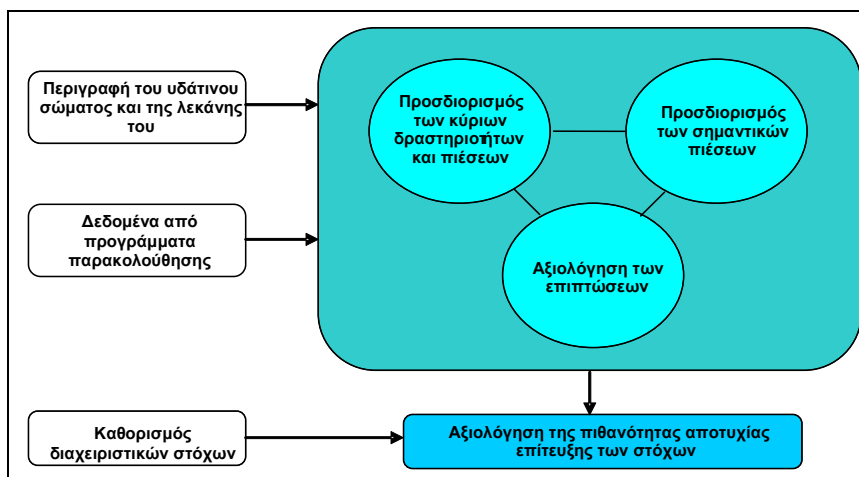
Η εκτίμηση των πιέσεων στα υδάτινα σώματα βασίστηκε στην αρχική καταγραφή των πιέσεων στην λεκάνη απορροής (πιέσεις ρύπανσης, επιπτώσεις από απόληψη ποσοτήτων υδάτων από το υδάτινο σώμα, αλλαγές στην μορφολογία του υδατίνου σώματος), με στόχο την κατανόηση των σημαντικότερων διαχειριστικών προβλημάτων για κάθε λεκάνη και τους μηχανισμούς μέσω των οποίων επηρεάζουν κάθε επιμέρους υδατικό σύστημα. Η προσέγγιση για την ανάλυση και καταγραφή των πιέσεων και την αρχική εκτίμηση των επιπτώσεων καθορίστηκε από την εξής αλληλουχία:

Καθοδηγητική Δύναμη → Πίεση → Κατάσταση → Επίπτωση → Μέτρα.

Η προσέγγιση αυτή δεν είναι πάντα γραμμική αφού στοιχεία παρακολούθησης του υδατικού συστήματος, που αποδεικνύουν κάποιο συγκεκριμένο είδος επίπτωσης, μπορεί να βοηθήσουν στην αναγνώριση κάποιων πιέσεων.

Η κατηγοριοποίηση των πιέσεων στα υδατικά συστήματα έγινε με βάση τις πηγές προέλευσης των ρύπων σε σημειακές και μη σημειακές πηγές. Οι σημειακές πηγές ρύπανσης, σχετίζονται με τα αστικά υγρά απόβλητα, την βιομηχανική δραστηριότητα, τα στραγγίδια από Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων, τα μεταλλεία – λατομεία, τις υδατοκαλλιέργειες και τέλος την σταβλισμένη κτηνοτροφία. Αντίστοιχα, οι μη σημειακές πηγές ρύπανσης, σχετίζονται με τα αστικά υγρά απόβλητα από τους οικισμούς που δεν εξυπηρετούνται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, τις απορροές από την αγροτική δραστηριότητα, τη μη σταβλισμένη κτηνοτροφία και τα στραγγίδια από Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων.

Ως βασικές αιτίες για την μη επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, καταγράφονται η γεωργική δραστηριότητα που συνεισφέρει αρνητικά στην εκδήλωση φαινομένων ευτροφισμού και αποξυγόνωσης των αποδεκτών, ενώ η έντονη βιομηχανική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στα Υδατικά Διαμερίσματα έχει ως αποτέλεσμα την εν δυνάμει ρύπανση των αποδεκτών με ουσίες προτεραιότητας με αποτέλεσμα την αρνητική επίδραση στην χημική κατάσταση των αποδεκτών και ειδικούς ρύπους που επιδρούν στην οικολογική κατάσταση των υδατικών συστημάτων.

Σχήμα 7-1 Μεθοδολογία ανάλυσης πιέσεων – εκτίμησης επιπτώσεων

7.2 Πιέσεις στα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με τα μεγαλύτερα προβλήματα, λόγω ανθρωπογενών πιέσεων, συνοψίζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7-1 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με τα μεγαλύτερα προβλήματα στην ποσοτική ή/και ποσοτική τους κατάσταση, λόγω ανθρωπογενών πιέσεων

ΟΝΟΜΑ ΥΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΥΣ	ΠΙΕΣΕΙΣ				ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
		ΔΙΑΧΥΤΕΣ	ΣΗΜΕΙΑΚΕΣ	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ	
Λαμίας - Στυλίδας	GR0700030	Γεωργία, μη εσταβλισμένη κτηνοτροφία, αστικά	1.Βιομηχανικές μονάδες, 2.ΧΥΤΑ	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Όχι	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας 3. Οριακό ισοζύγιο εισροών-εκροών
Σπερχειού	GR0700050	Γεωργία, μη εσταβλισμένη κτηνοτροφία, αστικά, ΧΑΔΑ	Βιομηχανικές μονάδες	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Όχι	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας 3. Οριακό ισοζύγιο εισροών-εκροών
Αταλάντης	GR0700080	Γεωργία, αστικά, ΧΑΔΑ	Βιομηχανικές μονάδες	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Παράκτια ζώνη	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας 3. (Τοπικά) υφαλμύριση 4. Ελλειμματικό ισοζύγιο εισροών-εκροών

ΟΝΟΜΑ ΥΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΥΣ	ΠΙΕΣΙΣ				ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
		ΔΙΑΧΥΤΕΣ	ΣΗΜΕΙΑΚΕΣ	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ	
Μαλεσίνας	GR0700110	Γεωργία, μη εσταβλισμένη κτηνοτροφία, αστικά, ΧΑΔΑ	Βιομηχανικές μονάδες	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Όχι	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας 3. Οριακό ισοζύγιο εισροών-εκροών
Άμφισσας	GR0700130	Γεωργία, αστικά	Βιομηχανικές μονάδες	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Παράκτια ζώνη	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας 3. (Τοπικά) υφαλμύριση 4. Ελλειμματικό ισοζύγιο εισροών-εκροών
Κάτω Ρου Βοιωτικού Κηφισού	GR0700180	Γεωργία, μη εσταβλισμένη κτηνοτροφία, αστικά, ΧΑΔΑ	1.Βιομηχανικές μονάδες, 2. Ενεργά μεταλλεία εξόρυξης βωξίτη	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Όχι	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας
Θηβών - Ασωπού - Σχηματαρίου	GR0700210	Γεωργία, μη εσταβλισμένη κτηνοτροφία, αστικά, ΧΑΔΑ	1.Βιομηχανικές μονάδες, 2.ΧΥΤΑ	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Ναι	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας, 3. Υφαλμύριση
Πολιτικών - Ψαχνών	GR0700300	Γεωργία, μη εσταβλισμένη κτηνοτροφία, αστικά, ΧΑΔΑ	1.Βιομηχανικές μονάδες, 2. Ενεργά μεταλλεία εξόρυξης βωξίτη	Άρδευση, ύδρευση, κτηνοτροφία, βιομηχανία	Όχι	1. Αυξημένες συγκεντρώσεις θρεπτικών (N, P,) 2. Ειδικοί ρύποι και ουσίες προτεραιότητας

7.3 Υφαλμύριση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων

Στους παράκτιους υδροφορείς η υδραυλική κλίση του υπόγειου νερού έχει συνήθως κατεύθυνση προς τη θάλασσα. Λόγω της παρουσίας του αλμυρού νερού, στο τμήμα του υδροφορέα που βρίσκεται κάτω από το επίπεδο της θάλασσας, σχηματίζεται μια ζώνη επαφής μεταξύ του ελαφρύτερου γλυκού νερού του υδροφορέα και του υποκείμενου βαρύτερου αλμυρού νερού. Ο όγκος του αλμυρού νερού κάτω από το γλυκό λόγω της χαρακτηριστικής του μορφής ονομάζεται σφήνα. Το αλμυρό και το γλυκό νερό είναι αναμίξιμα, με αποτέλεσμα η μεταξύ τους ζώνη επαφής να παίρνει τη μορφή μιας μεταβατικής ζώνης λόγω του φαινομένου της διάχυσης. Το φαινόμενο της υφαλμύρισης εμφανίζεται όταν η υδραυλική κλίση του παράκτιου υδροφορέα προς τη θάλασσα είναι μικρή και ακόμα περισσότερο όταν αλλάζει διεύθυνση εξαιτίας των έντονων αντλήσεων. Στην περίπτωση αυτή δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες για τη μετακίνηση της αλμυρής σφήνας προς το εσωτερικό του υδροφορέα με αποτέλεσμα την υφαλμύρισή του, την αύξηση δηλαδή της συγκέντρωσης των ιόντων χλωρίου, μαγνησίου και ασβεστίου στα υπόγεια νερά.

Φαινόμενα θαλάσσιας διείσδυσης παρατηρούνται σε πολλές παράκτιες ζώνες του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας. Η Λεκάνη του Σπερχειού αποτελεί μία από τις περιπτώσεις όπου δεν διατίθενται επαρκή χημικά δεδομένα για την τεκμηρίωση της θαλάσσιας διείσδυσης. Παρόλα αυτά εκτιμάται ότι το φαινόμενο υφίσταται στην λεκάνη και επηρεάζει την παράκτια ζώνη της προσχωματικής πεδιάδας. Στην Λεκάνη της ΒΑ/κής Παραλίας Καλλίδρομου, καταγράφεται θαλάσσια διείσδυση κατά μήκος παράκτιας ζώνης που καλύπτει σχεδόν το 25% της ακτογραμμής της. Η υφαλμύριση οφείλεται κυρίως στις υπεραντλήσεις. Προς τα νότια του κάμπου της Αταλάντης, η ζώνη φτάνει μέχρι τις υφάλμυρες αναβλύσεις που εκδηλώνονται στις ανθρακικές προσβάσεις στα νότια της πεδιάδας. Στην Λεκάνη του Βοιωτικού Κηφισού, φαινόμενα θαλάσσιας διείσδυσης καταγράφονται στην παράκτια ζώνη Δροσιάς - Βαθέος - Σχηματαρίου - Ασωπού και οφείλονται τόσο σε ανθρωπογενή (λόγω εκτεταμένων υπεραντλήσεων), όσο και σε φυσικά αίτια (παράκτιοι καρστικοί υδροφορείς). Σε όλο το μήκος της παράκτιας ζώνης της λεκάνης απορροής της Άμφισσας καταγράφεται θαλάσσια διείσδυση που οφείλεται τόσο σε ανθρωπογενή (λόγω εκτεταμένων υπεραντλήσεων), όσο και σε φυσικά αίτια (παράκτιοι καρστικοί υδροφορείς). Στην Λεκάνη του Ασωπού, αναπτύσσονται καρστικά συστήματα, ανοικτά και σε άμεση υδραυλική επικοινωνία με την θάλασσα, επομένως η θαλάσσια διείσδυση στην περιοχή θεωρείται δεδομένη. Η Λεκάνη της Εύβοιας είναι νησιωτική και όλα τα υπόγεια υδατικά συστήματα της είναι ανοικτά και σε άμεση υδραυλική επικοινωνία με τη θάλασσα. Αρκετά από αυτά είναι συστήματα καρστικά με ευνοϊκές επομένως προϋποθέσεις φυσικής υφαλμύρισης των νερών τους και σε άλλα, τόσο καρστικά όσο και κοκκώδη ή ρωγματικά, συντελούνται αυξημένες αντλήσεις νερών που συμβάλλουν στην θαλάσσια διείσδυση. Η Λεκάνη των Σποράδων παρουσιάζει αντίστοιχες περίπου συνθήκες με αυτές της λεκάνης της Εύβοιας. Όλα τα υπόγεια υδατικά συστήματα είναι ανοικτά και σε άμεση υδραυλική επικοινωνία με τη θάλασσα και τα περισσότερα είναι συστήματα καρστικά με ευνοϊκές προϋποθέσεις φυσικής υφαλμύρισης των νερών τους.

Στον ακόλουθο Πίνακα, παρουσιάζονται τα υπόγεια υδατικά συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με προβλήματα υφαλμύρισης, είτε φυσικής (είσοδο θάλασσας), είτε ανθρωπογενής προέλευσης, λόγω υπερεκμετάλλευσης.

Πίνακας 7-2 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με προβλήματα υφαλμύρισης

ΟΝΟΜΑ ΥΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΥΣ	Cl ⁻ (mg/l)	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΦΑΛΜΥΡΙΝΣΗΣ
Κνημίδας	GR0700070	294-1312	Τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
Αταλάντης	GR0700080	262-3049	Υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
Γκιώνας	GR0700120	290-713	Αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
Άμφισσας	GR0700130	303-4961	Υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
Παρνασσού	GR0700150	964-1419	Αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
Υπάτου	GR0700200	252-259	Αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
Θηβών - Ασωπού	GR0700210	255-608	Υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
Λιχάδας	GR0700240	865-1220	Τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
Χαλκίδας - Ερέτριας	GR0700310	273-699	Τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
Δύστου – Νότιας	GR0700350	257-447	Τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
Βόρειας Σκύρου	GR0700370	271	Αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
Βόρεια Σκιάθου	GR0700390	274-592	Αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
Αλοννήσου	GR0700430	3129	Αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης

7.4 Πιέσεις στα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

Η συναξιολόγηση των πιέσεων στα επιφανειακά υδατικά συστήματα έγινε καθορίζοντας για κάθε κατηγορία πίεσης, λόγω των σημειακών και μη σημειακών πηγών ρύπανσης που εντοπίστηκαν στην περιοχή, κριτήρια έντασης αυτής, βάσει των οποίων εκτιμήθηκε η συνολική πίεση. Στην ΛΑΠ του Σπερχειού, οι σημαντικότερες πιέσεις εμφανίζονται στην περιοχή της Λαμίας και στα κατάντη του ποταμού Σπερχειού, κυρίως λόγω της βιομηχανικής δραστηριότητας, της κτηνοτροφίας και της γεωργίας που αναπτύσσονται στις περιοχές αυτές. Στην ΛΑΠ της Εύβοιας, οι σημαντικότερες πιέσεις εμφανίζονται στην περιοχή του Αλιβερίου, της Χαλκίδας και στην υπολεκάνη του ρέματος Ψαχνών, κυρίως λόγω της βιομηχανικής δραστηριότητας και της έντονης κτηνοτροφίας που αναπτύσσονται στις περιοχές αυτές. Στην ΛΑΠ ΒΑ Παραλίας Καλλιδρόμου, οι σημαντικότερες πιέσεις εμφανίζονται στην περιοχή της

Αταλάντης, κυρίως λόγω της έντονης κτηνοτροφίας και της γεωργίας. Η έντονη βιομηχανική δραστηριότητα κατά μήκος του ποταμού Βοιωτικού Κηφισού, η διάσπαρτη κτηνοτροφική δραστηριότητα στις υπολεκάνες που συμβάλουν στη λίμνη Υλίκη και η μεταλλευτική δραστηριότητα στις ανάντη υπολεκάνες, αποτελούν κυρίαρχες αιτίες δυνητικής υποβάθμισης των ποιοτικών χαρακτηριστικών των υδατικών συστημάτων στην ΛΑΠ Βοιωτικού Κηφισού. Τα υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Άμφισσας, επηρεάζονται κυρίως από την έντονη μεταλλευτική δραστηριότητα που παρατηρείται στην περιοχή. Η έντονη βιομηχανική δραστηριότητα στις κατάντη υπολεκάνες του Ασωπού ποταμού, καθώς και η παρουσία κτηνοτροφικών μονάδων και ΧΑΔΑ στις ανάντη υπολεκάνες, αποτελούν κυρίαρχες αιτίες δυνητικής υποβάθμισης των ποιοτικών χαρακτηριστικών των υδατικών συστημάτων στην ΛΑΠ Ασωπού. Στην ΛΑΠ Σποράδων, οι σημαντικότερες πιέσεις εμφανίζονται στην περιοχή της Σκιάθου λόγω της γεωργικής δραστηριότητας.

Αναλυτικότερα τα επιφανειακά υδατικά συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με τα μεγαλύτερα προβλήματα, λόγω πηγών ρύπανσης, συνοψίζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 7-3 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας με τα μεγαλύτερα προβλήματα στην οικολογική ή/και χημική τους κατάσταση, λόγω ανθρωπογενών πιέσεων

ΟΝΟΜΑ ΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΠΙΕΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΜΑΛΛΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	GR0718C0007N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός
ΒΟΡΕΙΟΣ ΕΥΒΟΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	GR0719C0006N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός
ΚΟΛΠΟΣ ΑΥΛΙΔΑΣ	GR0723C0012N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός
ΟΡΜΟΣ ΙΤΕΑΣ	GR0724C0016N	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), μεταλλεία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους
ΟΡΜΟΣ ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	GR0724C0017N	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), μεταλλεία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Π. (ΑΛΑΜΑΝΑ) 6	GR0718R000200061N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Π. (ΑΛΑΜΑΝΑ) 4	GR0718R000204057A	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΡΙΘΑΡΟΡΡΕΜΑ 1	GR0718R000208062N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση

ΟΝΟΜΑ ΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΠΙΕΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΡΕΜΑΤΙΑ 1	GR0718R000500075N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΛΑΤΖΟΡΡΕΜΑ	GR0718R000700078N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΑΣΤΑΛΙΑΣ Ρ.	GR0719R001900020N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΑΛΑΡΓΙΝΟ Ρ.	GR0722R000700048N	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΗΦΙΣΟΣ Π. (ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ) 4	GR0723R000000037N	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΗΦΙΣΟΣ Π. (ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ) 3	GR0723R000000040N	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΜΕΛΑΣ Π. 3 (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ)	GR0723R000002032A	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΜΕΛΑΣ Π. 2 (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ)	GR0723R000002033H	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΜΕΛΑΣ Π. 1 (ΜΑΥΡΟΠΟΤΑΜΟΣ)	GR0723R000002034H	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΑΛΑΜΙΤΗΣ Ρ.	GR0723R000014043N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΡΙΤΣΩΝΑΣ Ρ.	GR0723R000100044N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΑΣΩΠΟΣ Π.(ΒΟΥΡΙΕΝΗΣ) 2	GR0725R000200026N	βιομηχανία (ειδικοί ρύποι), γεωργία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός

ΟΝΟΜΑ ΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΠΙΕΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΔΕΛΤΑ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ	GR0718T0001N	βιομηχανία (ειδικό ρύποι), γεωργία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Π. (ΑΛΑΜΑΝΑ) 1	GR0718R000200049N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Π. (ΑΛΑΜΑΝΑ) 2	GR0718R000200050N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Π. (ΑΛΑΜΑΝΑ) 5	GR0718R000200058N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΑΣΩΠΟΣ Π. 1	GR0718R000202051N	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ Π. (ΑΛΑΜΑΝΑ) 3	GR0718R000204053A	γεωργία, κτηνοτροφία	ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΟΛΠΟΣ ΛΑΡΥΜΝΑΣ	GR0722C0011N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικό ρύποι), κτηνοτροφία, μεταλλεία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΗΦΙΣΟΣ Π. (ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ) 5	GR0723R000000031H	βιομηχανία (ειδικό ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΕΡΚΥΝΑΣ	GR0723R000006036N	βιομηχανία (ειδικό ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΣΚΙΤΣΑ Ρ.	GR0724R000100029N	βιομηχανία (ειδικό ρύποι), μεταλλεία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους
ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΜΙΑΣ 1	GR0718R000204054A	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικό ρύποι)	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους
ΤΑΦΡΟΣ ΛΑΜΙΑΣ 2	GR0718R000204056A	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικό ρύποι)	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους

ΟΝΟΜΑ ΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΣ	ΠΙΕΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΜΕΣΑΠΙΟΣ Ρ. 1	GR0719R000100009N	βιομηχανία (ειδικόί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΜΕΣΑΠΙΟΣ Ρ. 3	GR0719R000100011N	βιομηχανία (ειδικόί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΑΣΩΠΟΣ Π.(ΒΟΥΡΙΕΝΗΣ) 1	GR0725R000200025N	βιομηχανία (ουσίες προτεραιότητας, ειδικοί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση
ΚΗΦΙΣΟΣ Π. (ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ) 5	GR0723R000000031H	βιομηχανία (ειδικόί ρύποι), γεωργία, κτηνοτροφία, ΧΑΔΑ	επιβάρυνση με ουσίες προτεραιότητας και ειδικούς ρύπους, ευτροφισμός, αποξυγόνωση

7.5 Κύριες χρήσεις νερού - Απολήψεις

Οι χρήσεις νερού διακρίνονται στην ύδρευση, την άρδευση, την κτηνοτροφία και τη βιομηχανία. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, η σημαντικότερη ζήτηση αντιστοιχεί στην άρδευση. Οι ζητήσεις για την ύδρευση, την βιομηχανία και την κτηνοτροφία είναι σαφώς μικρότερες. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης, η συνολική ετήσια ζήτηση για όλες τις χρήσεις, ανέρχεται σε περίπου 882 106 m³, με τον κύριο όγκο να προέρχεται από την άρδευση, η οποία ανέρχεται σε 796.079.766 m³ (90,22%). Όσον αφορά στις υπόλοιπες χρήσεις, η ζήτηση για νερό ύδρευσης διαμορφώνεται σε 49.610.953 m³ (5,62%), για τη βιομηχανία σε 29.177.168 m³ (3,31%) και για την κτηνοτροφία σε 7.463.123 m³ (0,85%) ανά έτος.

Οι απολήψεις ύδατος από τα επιφανειακά υδατικά συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, εκτιμώνται ότι ανέρχονται σε 252 106 m³/ έτος (~ 28,5% των αναγκών) και εξυπηρετούν κυρίως ανάγκες άρδευσης. Η ένταση της πίεσης της απόληψης χαρακτηρίζεται έως πολύ σημαντική για τα κατάντι του Βοιωτικού Κηφισού (GR0723R000000031H), σε ΥΣ του π. Σπερχειού (GR0718R000200064N, GR0718R000200049N) και στον π. Ίναχο (GR0718R000900079N). Από τα υπόγεια υδατικά συστήματα του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, εκτιμάται ότι αντλούνται περί τα 630 106 m³/έτος (~ 71,5% των αναγκών) μέσω γεωτρήσεων και υδρομάστευσης πηγών, για την κάλυψη των αναγκών.

7.6 Αστικά Λύματα

Η εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία και διάθεση αστικών υγρών αποβλήτων στον Ελληνικό χώρο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης έργων για τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο από 15.000 (έργα Α και Β προτεραιότητας) και υπολείπεται στα έργα Γ προτεραιότητας (οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό 2.000-15.000). Εκτός από τα απαιτούμενα έργα, η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ σχετίζεται και με τον χαρακτηρισμό των αποδεκτών των επεξεργασμένων λυμάτων. Στην Ελλάδα έχει καταρτισθεί κατάλογος

ευαίσθητων αποδεκτών (ΚΥΑ 19661/1982/2-8-99, ΚΥΑ 48392/939/2002), που περιλαμβάνει τα ακόλουθα υδατικά συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας: οι ποταμοί Βοιωτικός Κηφισός, Μέλανας, Έρκυνας και Καλαμίτης.

7.7 Βιομηχανικά υγρά απόβλητα

Η περιοχή του Ασωπού πλήττεται επί δεκαετίες από τη βιομηχανική δραστηριότητα που σχετίζεται με τη διάθεση σημαντικών ποσοτήτων υγρών αποβλήτων στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα με αποτέλεσμα τη σημαντική επιβάρυνσή τους. Η προβληματική κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, υπήρξε το επίκεντρο ενδιαφέροντος του ΥΠΕΝ και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας τα τελευταία χρόνια, οι οποίοι προχώρησαν σε μία σειρά εξαγγελιών και μέτρων για τη διαχείριση της περιβαλλοντικής κρίσης, τόσο θεσμικού χαρακτήρα (έκδοση ΚΥΑ 20488/19.5.2010, για την προστασία και ανάδειξη του Ασωπού όπου καθορίζονται ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα και οριακές τιμές εκπομπής υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, κατάρτιση της αναχρονιστικής ΚΥΑ Γ1/1806/1969, επαναλειτουργία του Γραφείου Επιθεωρητών Περιβάλλοντος Οινόφυτων, δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου, Παρατηρητήριο Υγείας, Περιβάλλοντος και Αποκατάστασης Ασωπού, Βιομηχανικό και Περιβαλλοντικό Μητρώο της περιοχής), όσο και άμεσων πρακτικών λύσεων σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ (διανομή πόσιμου νερού από τον Μόρνο, στο Σχηματάρι, στα Οινόφυτα, στην Αυλίδα και στη Θήβα). Αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα εφαρμογής των σχετικών μέτρων που συμπεριλαμβάνονται στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης και ενδεχομένως λήψης και επιπλέον μέτρων, σε συνεργασία με όλους τους συναρμόδιους φορείς.

7.8 Άρδευση

Η ζήτηση νερού για άρδευση, κινείται εντός ενός εύρους σε σταθερά μεσοσταθμικά πλαίσια, ταυτόχρονα όμως αντιμετωπίζει προβλήματα ικανοποίησής της, ιδιαίτερα σε ξηρές χρονιές. Ο βαθμός απόδοσης των 27 υπό κυβερνητική εποπτεία λειτουργούντων συλλογικών αρδευτικών δικτύων του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας είναι χαμηλός, εξαιτίας της παλαιότητάς τους και απώλειες που σε ορισμένες περιπτώσεις ξεπερνούν το 40%. Σε πολλές περιπτώσεις αρδεύουν ποσοστό των εκτάσεων για τις οποίες σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν. Παράλληλα προβλήματα Βαθμού Απόδοσης δημιουργούνται σε αρκετές περιπτώσεις ιδιωτικών υδροληψιών εξαιτίας ανεξέλεγκτων συνθηκών εφαρμογής της άρδευσης. Πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι περισσότερες από τις μισές εκτάσεις του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας αρδεύονται από ιδιωτικές υδροληψίες. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι τα περισσότερα συλλογικά δίκτυα του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, μετρούν τουλάχιστον 4 δεκαετίες λειτουργίας, έχουν χωμάτινες ή γενικά ανοικτές διώρυγες μεταφοράς του νερού και πολύ χαμηλό ποσοστό ανάκτησης του κόστους διοίκησης-λειτουργίας- συντήρησης τους, με τυπικό παράδειγμα τον Οργανισμό Κωπαΐδας, ο οποίος από καθαρά τεχνικής πλευράς δεν διαχειρίζεται αρδευτικό αλλά στραγγιστικό δίκτυο. Οι συνθήκες εφαρμογής του νερού, στα συλλογικά δίκτυα, χαρακτηρίζονται από την εκτεταμένη χρήση υδροβόρων αρδευτικών συστημάτων, ενώ στις ιδιωτικές υδροληψίες παρατηρούνται φαινόμενα κακής χρήσης τους και εμπειρικού υπολογισμού και εφαρμογής των αναγκαίων ποσοτήτων. Οι δομές διαχείρισης και ελέγχου των αρδεύσεων, υπόκεινται σε συνεχείς

αναδιαρθρώσεις που τις καθιστούν μη αποτελεσματικές (κατάργηση των ΔΕΒ) και είναι είτε ανεπαρκώς στελεχωμένες (ΤΟΕΒ, ΟΕΒ, Δήμοι, Δ/νσεις Υδάτων), είτε υποχρηματοδοτούμενες.

Γίνεται λοιπόν φανερό, ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης του βαθμού απόδοσης, με συντήρηση και εκσυγχρονισμό των δικτύων, με επέκταση υδρομέτρησης ατομικών υδροληψιών, με την εκπαίδευση και τον έλεγχο των χρηστών και με την κατάλληλη τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδατος. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι τα θέματα ποσότητας δεν είναι ανεξάρτητα της ποιότητας του νερού άρδευσης, καθώς η υπερβολική άρδευση (σε συνδυασμό με κακή χρήση αγροχημικών) προκαλεί αφενός τη μεταφορά των αγροχημικών προς τα υπόγεια και επιφανειακά υδάτινα σώματα και αφετέρου η υπερβολική άντληση αυξάνει την πιθανότητα υφαλμύρισης των παράκτιων υδροφορέων. Όμως η άρδευση με νερό χαμηλής ποιότητας (λόγω αυξημένης αλατότητας) αυξάνει τις απαιτούμενες ποσότητες εφαρμογής, οπότε δημιουργείται σε ορισμένες περιπτώσεις, φαύλος κύκλος υποβάθμισης.

Επισημαίνεται τέλος, ότι ο περιορισμός του προϋπολογισμού του ΠΑΑ 2014-2020 σε συνδυασμό με τα άρθ. 45 και 46 του καν. (ΕΕ) 1305/2013 σχετικά με τις επενδύσεις άρδευσης, θα περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής επενδυτικών μέτρων εκσυγχρονισμού των αρδευτικών συστημάτων των εκμεταλλεύσεων, αλλά και την υλοποίηση των αρδευτικών έργων του ΠΑΑ.

7.9 Νιτρορύπανση

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, νέο τοπίο δημιουργεί η ΚΥΑ 1420/82031/17.8.2015 (ΦΕΚ Β' 1709) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης», που εκδόθηκε σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης και καταργεί την ΥΑ 85167/820/2000 (ΦΕΚ Β' 477) περί Έγκρισης Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής. Η νέα ΚΥΑ έχει πεδίο εφαρμογής σε όλη την χώρα και εισάγει πολύ εξειδικευμένες ρυθμίσεις. Επιπλέον, με την υπ' αριθμ οικ. 147070/2014 Απόφαση, εντάχθηκαν στον κατάλογο των ευπρόσβλητων ζωνών στην νιτρορύπανση για το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, οι περιοχές του Σπερχειού, Αταλάντης Φθιώτιδας και Αρτάκης Εύβοιας, ενώ μέχρι την έγκριση των πρώτων Σχεδίων Διαχείρισης, υπήρχαν μόνο η Λεκάνη του Ποταμού Ασωπού Βοιωτίας και η ζώνη του Κωπαϊδικού Πεδίου. Η συμπλήρωση του καταλόγου των ευπρόσβλητων περιοχών έγινε μετά από σχετική πρόταση στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης, καθώς παρατηρήθηκαν σε αυτές τις περιοχές αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών που συνδέονται και με την αγροτική δραστηριότητα. Παράλληλα, μόνο η ζώνη του Κωπαϊδικού Πεδίου διέπεται από το υποχρεωτικό σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ Πρόγραμμα Δράσης (ΚΥΑ 20417/2520 (ΦΕΚ 1195 Β14-9-2001)). Περαιτέρω, η αύξηση του αριθμού και του αθροιστικού μεγέθους των ευπρόσβλητων ζωνών σε συνδυασμό με τον περιορισμό των ενισχύσεων του ΠΑΑ 2014-2020, θα περιορίσει σημαντικά την υποστήριξη των σχετικών αγροπεριβαλλοντικών μέτρων μείωσης νιτρορύπανσης, που αποτελούσε τη συνήθη μέχρι το 2013 πρακτική υποστήριξης των ζωνών, στο πλαίσιο ιδιαίτερα αυξημένων δεσμεύσεων από τους παραγωγούς που δραστηριοποιούνται εντός των ζωνών αυτών.

Σε αναμονή επιβεβαίωσης βρίσκεται η εκτίμηση πολλών φορέων για μείωση των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων λιπασμάτων από τους έλληνες παραγωγούς, στα πλαίσια της

μείωσης των εκροών των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, εξαιτίας της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας. Το ίδιο ισχύει για αρκετές πρόσφατες οικονομικές μελέτες, που κάνουν λόγο για σημαντική μείωση του αριθμού των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ιδιαίτερα των κλάδων πτηνοτροφίας και χοιροτροφίας, σε επίπεδο τελευταίας πενταετίας. Η επιβεβαίωση των παραπάνω σχετίζεται άμεσα με την νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης στις ευπρόσβλητες ζώνες του ΥΔ Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Προς την ίδια κατεύθυνση ενδεχομένως λειτουργήσουν οι «Πράσινες ενισχύσεις» της ΚΑΠ 2014-20, όπως εφαρμόζονται με βάση τα άρθρα 43-46 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής, επιβάλουν το “Πρασίνισμα της Νέας ΚΑΠ”, μέσω της “διαφοροποίησης των καλλιεργειών” και της “οικολογικής εστίασης” από το 2015. Οι υποχρεώσεις σε περιβαλλοντικά παραδοτέα για τους παραγωγούς εκκινούν από τους ιδιοκτήτες εκτάσεων άνω των 100 στρεμμάτων και γίνονται αυστηρότερες για ιδιοκτησίες άνω των 300 στρεμμάτων. Στο ΥΔ υπάρχουν περιοχές με αυξημένο μέσο γεωργικό κλήρο όπως ενδεικτικά η Βοιωτία.

7.10 Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα

Αναφορικά με τα Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα (ΦΠΠ), το μεγαλύτερο ενδιαφέρον προκύπτει από την υλοποίηση του νέου πλαισίου για την έγκριση, διάθεση και έλεγχο τους με βάση την Κοινοτική Νομοθεσία, όπως θεσπίστηκε με το Ν. 4036/27.01.2012 (ΦΕΚ Α' 8) που εφαρμόζει τους Καν. 1107/2009, και 396/2005 και την Οδηγία 2009/128/ΕΚ, αλλά και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, όπως εφαρμόστηκε με την ΚΥΑ 8197/90920/22-07-13 (ΦΕΚ Β 1833) και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 6669/79087/15-7-2015 (ΦΕΚ Β 1791). Πρόκειται για ένα πλαίσιο που εφαρμόζεται μετά την εκπόνηση των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης και συνεπώς πρέπει να εκτιμηθεί σε ότι αφορά τις επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα, για την επιτυχία των ειδικών μέτρων προστασίας υδάτινου περιβάλλοντος (άρθρο 25), των μέτρων της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας (άρθρο 30), αλλά και την επίτευξη των στόχων και δεικτών (άρθρο 32).

7.11 Οικονομική ανάλυση – Τιμολογιακή πολιτική

Η τιμολογιακή πολιτική των φορέων παροχής υπηρεσιών ύδρευσης-αποχέτευσης με βάση τα συμπεράσματα του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης, κρίνεται καλή για την ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ενώ υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης για τους άλλους φορείς (ΔΕΥΑ-Δήμοι). Εντοπίζονται σημεία που εμποδίζουν την ακρίβεια στην αποτίμηση της ανάκτησης χρηματοοικονομικού κόστους (πχ οι Δήμοι δεν έχουν ξεχωριστό σύστημα παρακολούθησης των οικονομικών στοιχείων ύδρευσης – αποχέτευσης από τα υπόλοιπα στοιχεία τους, δεν αποτιμούν την αξία των παγίων και αποσβέσεων όπως ορίζει η νομοθεσία, σε πολλές περιπτώσεις στις ΔΕΥΑ δεν εκτιμώνται οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων κεφαλαίου, η είσπραξη των εσόδων δεν είναι πάντα ομαλή και εμφανίζονται χρέη προς τους φορείς, κλπ.). Το περιβαλλοντικό κόστος και κόστος πόρου, γενικά προσεγγίζεται μέσω των προτεινόμενων έργων, όμως η έλλειψη συγκεκριμένης μεθοδολογίας και κοινών οδηγιών, καθώς και η ελλιπής, σε πολλές περιπτώσεις, στελέχωση και επάρκεια των φορέων, οδηγούν σε αποσπασματική ή εμπειρική προσέγγιση με προβληματική τεκμηρίωση

που προτείνουν. Επιπροσθέτως, στους ΤΟΕΒ-ΟΕΒ, δεν γίνεται καμία καταμέτρηση της κατανάλωσης, ενώ η τιμολογιακή πολιτική εκτιμάται ως μέτρια και υπάρχουν περιθώρια σημαντικής βελτίωσης. Δεν δίνεται κανένα κίνητρο στο χρήστη μέσω της τιμολογιακής πολιτικής για εξοικονόμηση υδατικών πόρων, ενώ το ύψος της πιθανής σπατάλης παραμένει άγνωστο, όπως άγνωστη είναι και η πραγματική κατανάλωση ανά συγκεκριμένο χρήστη. Στους ΤΟΕΒ-ΟΕΒ δεν πραγματοποιούνται όλες οι απαραίτητες συντηρήσεις και αντικαταστάσεις, κυρίως λόγω ανείσπρακτων οφειλών, με αποτέλεσμα μεγαλύτερες διαρροές και απαξίωση των υποδομών τους.

7.12 Πρόγραμμα Μέτρων

Στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης, περιλαμβάνονται βασικά και συμπληρωματικά μέτρα που κυρίως στοχεύουν:

- ✓ **στην κάλυψη ελλείψεων δεδομένων.** Τα μέτρα που ανήκουν στην ομάδα αυτή, καλούνται να καλύψουν κενά δεδομένων και στοιχείων που κρίνονται απαραίτητα για την καλύτερη προσέγγιση και κατανόηση των προβλημάτων του Υδατικού Διαμερίσματος, ειδικότερα δε εκείνων που αφορούν σε θέματα καταγραφής της ποιοτικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων, των απορριπτόμενων ρύπων σε αυτά με έμφαση στις ουσίες προτεραιότητας και τους ειδικούς ρύπους, καθώς και θεμάτων που σχετίζονται με την καταγραφή των απολήψεων στα σημεία απόληψης επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και ιδιαιτέρως στις υδροληψίες που εξυπηρετούν αρδευτικούς σκοπούς.
- ✓ **Στην προστασία υδάτων που προορίζονται για ύδρευση και των σχετικών έργων υδροληψίας.** Η συγκεκριμένη δέσμη μέτρων αποσκοπεί στην προστασία των πηγών ύδρευσης και την εξασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού, που αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.
- ✓ **στην προστασία υδάτων από πηγές ρύπανσης.** Τα διαχρονικά προβλήματα ρύπανσης, που εντοπίζονται στην περιοχή αντιμετωπίζονται από ένα σύνολο μέτρων που εκτείνεται σε ένα ευρύ φάσμα, από καταγραφή της ρύπανσης, εντατικά προγράμματα παρακολούθησης σε περιοχές υπό ισχυρές πιέσεις έως εντατικοποίηση των προληπτικών, τακτικών και έκτακτων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, κλπ.
- ✓ **στην εξοικονόμηση νερού και τον εξορθολογισμό των απολήψεων.** Τα σχετικά μέτρα αφορούν μέτρα για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης του νερού, μηχανισμού καταγραφής, ελέγχου και οριοθέτησης των ζωνών απόληψης νερού, κλπ.

Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης, θα αξιολογηθούν τα Προγράμματα Μέτρων που καταρτίστηκαν στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης, ως προς την αποτελεσματικότητα και το στάδιο υλοποίησής τους, λαμβάνοντας υπόψη και τις Ενδιάμεσες Εκθέσεις Προόδου εφαρμογής τους, που έχουν υποβληθεί στην ΕΕ και ενδεχομένως θα προταθούν και θα διαμορφωθούν και νέα απαιτούμενα μέτρα για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

1. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης εντοπίζει και προσεγγίζει κύρια ζητήματα/θέματα διαχείρισης των νερών στην περιοχή σας;

- Απόλυτα
- Ικανοποιητικά
- Μέτρια
- Μη Ικανοποιητικά

2. Παρακαλώ κατατάξτε με βαθμό προτεραιότητας (όπου 1 = ύψιστη προτεραιότητα, 2 = χαμηλότερη προτεραιότητα, κλπ.) τα παρακάτω σημαντικά ζητήματα διαχείρισης νερού στην περιοχή σας

Προτεραιότητα	Σημαντικά ζητήματα διαχείρισης νερού
	Ρύπανση νερού από λιπάσματα / φυτοφάρμακα / εντομοκτόνα
	Ρύπανση νερού από αστικά απόβλητα
	Ρύπανση προερχόμενη από τη βιομηχανία (συμπεριλαμβανομένων και ελαιοτριβείων)
	Ρύπανση προερχόμενη από την κτηνοτροφία
	Επάρκεια αρδευτικού νερού
	Επάρκεια πόσιμου νερού
	Ποιότητα πόσιμου νερού
	Απουσία ελέγχου υδροληψίας
	Μη αδειοδοτημένες γεωτρήσεις
	Κόστος και τιμή νερού
	Συγκρούσεις για τη χρήση νερού μεταξύ διαφόρων χρηστών
	Υπεράντληση υπόγειων νερών
	Προστασία και διατήρηση προστατευόμενων υδατικών συστημάτων
	Έργα αλλοίωσης των φυσικών χαρακτηριστικών (π.χ. φράγματα, διευθετήσεις ποταμών, μικρά υδροηλεκτρικά κ.λπ.)
	Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε) ....

- 3. Υπάρχουν ζητήματα/θέματα διαχείρισης που κατά τη γνώμη σας είναι σημαντικά και δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης; (Παρακαλώ αναφέρετε)**

- 4. Γνωρίζετε περιπτώσεις όπου οι ανάγκες σε νερό δεν ικανοποιούνται από ποσοτικής απόψεως, π.χ. οικισμοί με ελλείψεις σε νερό σε περιόδους τουριστικής αιχμής; (Παρακαλώ αναφέρετε)**

Ναι

Όχι

- 5. Γνωρίζετε περιπτώσεις όπου οι ανάγκες σε νερό δεν ικανοποιούνται από ποιοτικής απόψεως, π.χ. γεωργικές εκτάσεις που εγκαταλείπονται λόγω της υφαλμύρισης του υπόγειου υδροφορέα; (Παρακαλώ αναφέρετε)**

Ναι

Όχι

6. Ποια θεωρείτε την σημαντικότερη αιτία υποβάθμισης (πίεση) της κατάστασης (ποιοτική και ποσοτική) των υδάτινων σωμάτων της περιοχής; Αναφέρατε συγκεκριμένα παραδείγματα υποβάθμισης.

Κατηγορία Πίεσης	Παράδειγμα Υποβάθμισης
Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)	
Εκβολή Δικτύων Αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη	
Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες	
Βιομηχανικές μονάδες	
Κτηνοτροφικές μονάδες	
Υδατοκαλλιέργειες	
Διαρροές από ΧΑΔΑ/ΧΥΤΑ	
Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες	
Γεωργικές δραστηριότητες	
Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ	
Ποιμενική κτηνοτροφία	
Λοιπές πηγές (π.χ. Εγκαταλελειμμένοι χώροι	
Απολήψεις ύδατος από υπόγεια ΥΣ	
Απολήψεις ύδατος από επιφανειακά ΥΣ	
Απολήψεις ύδατος από έργα ταμίευσης	
Έργα ρύθμισης της ροής - Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις	
Υφαλμύριση	
Τεχνητός εμπλουτισμός	
Μονάδες Αφαλάτωσης	
Λιμάνια/μαρίνες	
Αλιεία	
Αμμοχαλικοληψίες	

7. Πέρα από τα υφιστάμενα έργα, υπάρχουν στην περιοχή σας σημαντικά προγραμματιζόμενα, υπό κατασκευή έργα ή υπό διερεύνηση έργα, που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων και την προστασία τους; (Αν ναι συμπληρώστε τον επόμενο πίνακα σύμφωνα με τα ενδεικτικά παραδείγματα)

Έργο	Φάση	Σκοπιμότητα

8. Σε ποια/ ποιες κατηγορίες θα κατατάσσατε τον εαυτό σας όσον αφορά τη χρήση του νερού; (Βάλτε x όπου ταιριάζει)

Κατηγορία χρήσης	Κύρια κατηγορία	Δευτερεύουσα κατηγορία
Οικιακή χρήση		
Γεωργική χρήση		
Κτηνοτροφική χρήση		
Βιομηχανική χρήση		
Τουριστική χρήση		
Άλλη χρήση (παρακαλώ συμπληρώστε)		

9. Από ποιες πηγές προμηθεύεστε το νερό που χρησιμοποιείτε; Παρακαλώ προσδιορίστε ανά πηγή τις κατηγορίες χρήσης (π.χ. άρδευση & πότισμα ζώων, άρδευση & καθαριότητα του στάβλου, πόσιμο & πότισμα κήπου)

Πηγή	Κατηγορία Χρήσης
Δημοτικό δίκτυο ύδρευσης	
ΤΟΕΒ	
Ιδιωτική γεώτρηση	
Απόληψη από επιφανειακό υδάτινο σώμα	
Άλλο ...	

10. Πιστεύετε ότι πληρώνετε ένα εύλογο τίμημα για το νερό που καταναλώνετε για την άσκηση της επαγγελματικής σας δραστηριότητας;

- Ναι
- Όχι
- Δεν πληρώνω καθόλου

11. Θεωρείτε ότι αποδίδετε στο νερό το σεβασμό που του αναλογεί ως ένας πολύτιμος φυσικός πόρος δύσκολα ανανεώσιμος; Ποια φράση σας εκφράζει καλύτερα; (Βάλτε x όπου ταιριάζει)

☐	Ελέγχω τη χρήση του στο σπίτι και στη δουλειά μου και εφαρμόζω πρακτικές οικονομίας.
☐	Θέλω να προστατέψω το νερό ως καταναλωτής του, αλλά δεν έχω ενημέρωση για το τι ακριβώς μπορώ να κάνω.
☐	Δεν έχουμε έλλειψη νερού στην περιοχή μου, και κατά συνέπεια κάνουμε εντατική χρήση του για να μεγιστοποιήσουμε την παραγωγή μας και να διατηρήσουμε υψηλό το επίπεδο διαβίωσης.

12. Γνωρίζετε τις έννοιες του Περιβαλλοντικού Κόστους και του Κόστους Φυσικών Πόρων;

- Ναι
- Όχι

13. Γνωρίζετε πως η αποτίμηση του Περιβαλλοντικού Κόστους και του Κόστους Φυσικού Πόρου συνδέεται άμεσα με την κατάσταση των ΥΣ και τα μέτρα που προτείνονται για την αποκατάσταση/βελτίωση των ΥΣ με κατάσταση κατώτερη της καλής;

- Ναι
- Όχι

14. Θεωρείτε πως η συγκεκριμένη προσέγγιση μπορεί να οδηγήσει σε ένα δίκαιο περιβαλλοντικό τέλος το οποίο σκοπό θα έχει την προστασία αλλά και την αποκατάσταση/βελτίωση των ΥΣ σε κατάσταση κατώτερη της καλής;

Ναι

Όχι

Προς

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ, Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Υπόψη κας Μ. Παπανίκα

Τηλ.: 2106931265

E-mail: info.egy@prv.ypeka.gr/

Αποστολέας

Για φυσικά πρόσωπα – παρακαλώ συμπληρώστε τα παρακάτω βάζοντας x όπου ταιριάζει

Ηλικία:	<25		25-45		45 - 65		>65	
---------	-----	--	-------	--	---------	--	-----	--

Φύλο:	Άνδρας		Γυναίκα	
-------	--------	--	---------	--

Επάγγελμα	
Περιοχή διαμονής ή καταγωγής	

Επίπεδο μόρφωσης:	Μεταπτυχιακό Πανεπιστημίου ή ανώτερο	
	Πτυχίο Πανεπιστημίου	
	Λύκειο	
	Γυμνάσιο	
	Δημοτικό	

Για φορέα - παρακαλώ συμπληρώστε τα παρακάτω

Όνοματεπώνυμο:	
Όνομα Φορέα / Οργανισμού	
Διεύθυνση:	
Αρ. Τηλεφώνου:	
Αρ. Φαξ:	
E-mail:	
Επιθυμείτε να ενημερώνεστε για τις δράσεις μας;	Ναι ☐ Όχι ☐